Զ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1586 — ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 27 ԱՊՐԻԼ 1904 — 10 ՄԱՅԻՍ 1904 Ն.Տ

ԶԱ ՓԱՐԱ
ՏԵՂԻ ԵՒ ՏՆՕՐԻՆ
ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
20, ՊԱՂԸ ԱԼԻ ՃԱՏՏԷՍԻ, 20
Կ. ՊՈԼԻՍ

ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ
ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ԶԱ ՓԱՐԱ
رمنیجه سورهانتاق غزتهسی صاحب امتیازی دجیوملك
باب عالی جادهسی نومرو ۲۰
DIRECTION DU JOURNAL ARMÉNIEN
SOURHANTAG
20, Avenue de la S. Porte
CONSTANTINOPLE

ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՌԱՒԱՕՏՆԵՐԸ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻՆ
ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆ ՀԱՄԱՐ
12 ամիսը կանխիկ ղր. 75
6 » » » 40
ԳԱՒԱՌՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ՓՈՍՏԱՅԻ ԾԱԽՔԸ ՄԵՐ ՎՐԱՅ
12 ամիսը կանխիկ ղր. 100
6 » « » 50
ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԻ ՀԱՄԱՐ ՓՈՍՏԱՅԻ ԾԱԽՔԸ ՄԵՐ ՎՐԱՅ
12 ամիսը կանխիկ Ֆրգ. 22
6 » » » 11
ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԿԸՆԴՈՒՆՈՒԻ
ԱՄԷՆ ԱՄՍՈՑ
10 ին 20ին եւ 30ին
ՀԱՆՈՒՅՍՈՒՄԻ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար տողը 5 գր.
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ

ՕՐԱՑՈՑՑ ԱՅՍ ՕՐՈՒՆ
1904

ՀԻՆ ՅՈՒԼԻԱՆ — ԱՊՐԻԼ 27 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ
Լև. որ Քրիստոսի,
ՆՈՐ ՅՈՒԼԻԱՆ — ՄԱՅԻՍ 10
ՅԱՐՈՒԱԿԱՆ, — 1322 ՍԵՖԷՐ 23
ԿԻՍ ՕՐ. — Քրք 4.56 Եւր. 4.49

ՊԱՏՄԱԿԱՆ. — 1879 Ապրիլ 27ին Մոսկուայի մէջ կը մեռնի Բրոֆ. Սաեֆնոս Նազարեանց, Ռուսահայ մատենագիր, խմբագիր Հիւսիսափայլ հանդէսին եւ Արարերէնի եւ Պարսկերէնի ուսուցիչ Լազարեան ճեմարանին մէջ։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀԷՆ
ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ
ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԿԱՐԵԼԻ՞ Է

Դիւանագիտական չրջանակներու մէջ ուշադրութեան առարկայ եղած է սա մերձեցում մը առաջ գալու հարցը, գործնական լուծում մը տալու համար կեդր. եւ Ծայր. Ասիոյ մէջ երկու պատերազմներուն միջեւ անհամաձայնութեան առարկայ եղած առկախ խնդիրներուն։

Երկու երկիրներու թերթերն ալ հաւատար փութկոտութեամբ կը խօսին ու կը գրեն այսպիսի մերձեցումի մը կարելիութեան մասին։ Ուշագրաւ է «Նօվօյէ Վրեմիա»ի մէկ Ռուս հեղինակաւոր դիւանագէտ-ամբաստիր Սիկմայի ստորագրութեամբ մայիս 1ին (ձեռքերնիս Եւրոպէն անցքին օրը) գրած յօդուածը, որուն մէջ բացարձակապէս կը մերժուի միջնորդութեան մը գաղափարը, բայց միւս կողմէ կ'ըսուի. «Անգլիոյ հետ մերձեցում մը ոչ միայն կարելի է, այլեւ լուրջ նկատառութեան պէտք է ենթարկուի։ Բոլոր բաղձացածը այն է որ երկու երկիրներու չարերը լաւ ճշդուին կերտ. Ասիոյ մէջ։

Միւս կողմէ անգլիական լուրջ հանդէսը «Ֆորթնայթլի Րիվիու» յօդուածի մը գրած է, «Կրնա՞նք վստահիլ Ռուսիոյ» խորագրով եւ սա նշանակելի եզրակացութեան յանգած է.—

«Ռուսիա չառ գործնական ըլլալով, չ'սպասեր եւ նոյնիսկ չի բաղձար բարեկամութիւնը մը, որուն հետ վէմ ունի երեքդարիւր տարիներէ ի վեր։ Սակայն մենք (Անգլիացիները) գործնական չենք Ռուսիոյ հանդէպ։ Պատրաստ հետ մեր վէճերը զսպելու հանգամանք մը ունինք, ինչ ձեռք կ'առնենք ցրելու Թիպէթի տրուատանքին, Ռուսիոյ վրէժ լուծելու մեր հաճոյքէն զատ։ Ինչ Ասիան չհ կրնանք ձեռք բերել տարօրինակ զինակցութենէն, երբ Աւստրալիա իր դաշնակիցներուն դէմ։ Բացարձակապէս ոչինչ։ Մինչ կողմէ Գերմանիա, չատանց և միշտ մեր հակառակորդն է։ Գերմանի կայսրութիւնը հանճարեղ ժողովուրդով մը, բոլորովին ապգեւորուած առեւտուրի եւ ճարտարութեան մէջ զարգանալու եռանդով, և մեծապէս ատով՝ փոքրի աենչացող Անգլիան, պարտաւոր է ոչնչացնելու բրիտանական ազդեցութիւնը։ Անգլիացիները Թրանսվալի բարեկամը ըլլալով, ինչու պիտի չզգոն համաձայնութիւն մը գոյացնել Ռուսիոյ հետ, որ ամենէն աւելի պիտի աշխատի խաղաղութիւնը պահպանելու, բրիտանական դիւանագիտութեան ձեռքը գտնուած դէպքերու ուրիշ չարքէ մը աւելի։ Ասկէ զատ, կարելի է այդ համաձայնութիւնը գոյացնել, առանց պէտք ըլլալու որ Անգլիա ռազմական զոհողութիւն ընէ իր հիմնական չահերէն»։

Ռուս իրազեկ բարձր դիւանագէտ մըն ալ հաւատար է Թղթակցի մը թէ Անգլերէնական համաձայնութիւնը Թրանսվալ ռազէ հակակիր ընթացքի չի մղեր ընդդէմ Ռուսիոյ, եւ թէ ընդհակառակն Թրանսվալ կարելին պիտի ընէ բարեաբ յարաբերութիւններ հաստատելու Ռուսիոյ եւ Անգլիոյ միջեւ։ Ըստ ուրիշ Թղթակիցներ, որուն դիւանագիտական բարձր հեղինակութիւնը հանրածանօթ է եւ որ իր գանկալութենէն ի վեր իմաստուն —և խոհեմաբար— քաղաքականութեան մը բազմաթիւ պաշտօններ առած է, Լորտ Լանսդաունի գահին մէջ մղե դէպ ի այդ քաղաքականութիւնը, եւ Ռուսիոյ ընթացքն ալ այդ քաղաքականութիւնը յաղողութեամբ պահել կը թուի։

Բերլեպսպուրկի մէջ ալ համամիտ են անգլիական Հանդէսին քիչ մը վերը առած բերուած կարծիքին՝ ի մասին Գերմանիոյ։ Ռուսիոյ մայրաքաղաքին մէջ կ'ըսուի թէ Գերմանիոյ չարունակական քաղաքականութիւնն է Ռուսիան մղել Անգլիոյ դէմ։ «Գերմանիան է որ կ'ուզէ մղել Ռուսիան՝ Հնդկաստանի վրայ քալելու, այն յոյսով որ Ռուսիան և Անգլիան իրարու դէմ վնասելով պիտի կրնայ առալ տանիլ իր քաղաքականութիւնը. — Բաժանեա զի տիրեսցիս»

Գերմանիոյ՝ հանդէպ Ռուսիոյ եւ Անգլիոյ բռնած ընթացքին մասին յայտնուած կարծիքները սակայն— զոր առալ բերինք երկու երկիրներու մաքրելու վիճակը պարզելու համար — դուրս են գրութեան նիւթէն, որ կը սահմանափակուի անգլեւռուս մերձեցման մը կարելիութեան ուսումնասիրութեան մէջ։

Պէտք է ըսել որ այդպիսի մերձեցում մը մեծապէս կը չահագրգռէ խաղաղասէրները, ու փայլուն յաղթանակ մը պիտի ըլլայ անոնց համար, օրոնք

(ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿԻ ԹԵՐԹՕՕՆԸ (56

ԱՐԱՄ ԱՆՏՈՆԵԱՆ
Դրամի Քօղին Տակ
ՎԷՊ
ՏԵՂԱԿԱՆ—ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ԿԵԱՆՔԷ

Դ.

Բայց փարայ ալ տալուս պէս նորէն պիտի ելլէ Սօֆիին երթայ...

—Սօֆի՛ մը...

—Չերթա՞ր։

—Թող ի՛նչ խրատ կ'ուզէ չէ երթայ, Սօֆին մէկ մը դուրս նետածին կայ չի նայիր հեղ մըն ալ... մի վախար... գործը մէկ մը դուրս նետել ալն է, անկէ անդին ես իմ բանած մարդիկներէս մէկը տալորմէկ կ'ընեմ, քիթէն բանած հոս կը բերեն... դուն ալ տանկ սատռէլէ պէս բան մը կը չըներ։

զատ։ Ինչ Ծայրէն չհ կրնանք ձեռք բերել ճարտնական զինակցութենէն, երբ Աւստրալիա իր դաշնակիցներուն դէմ։ Բացարձակապէս ոչինչ։ Մինչ կողմէ Գերմանիա, չատանց և միշտ մեր հակառակորդն է։ Գերմանի կայսրութիւնը հանճարեղ ժողովուրդով մը, բոլորովին ապգեւորուած առեւտուրի եւ ճարտարութեան մէջ զարգանալու եռանդով, և մեծապէս ատով՝ փոքրի աենչացող Անգլիան, պարտաւոր է ոչնչացնելու բրիտանական ազդեցութիւնը։ Անգլիացիները Թրանսվալի բարեկամը ըլլալով, ինչու պիտի չզգոն համաձայնութիւն մը գոյացնել Ռուսիոյ հետ, որ ամենէն աւելի պիտի աշխատի խաղաղութիւնը պահպանելու, բրիտանական դիւանագիտութեան ձեռքը գտնուած դէպքերու ուրիշ չարքէ մը աւելի։ Ասկէ զատ, կարելի է այդ համաձայնութիւնը գոյացնել, առանց պէտք ըլլալու որ Անգլիա ռազմական զոհողութիւն ընէ իր հիմնական չահերէն»։

Ռուս իրազեկ բարձր դիւանագէտ մըն ալ հաւատար է Թղթակցի մը թէ Անգլերէնական համաձայնութիւնը Թրանսվալ ռազէ հակակիր ընթացքի չի մղեր ընդդէմ Ռուսիոյ, եւ թէ ընդհակառակն Թրանսվալ կարելին պիտի ընէ բարեաբ յարաբերութիւններ հաստատելու Ռուսիոյ եւ Անգլիոյ միջեւ։ Ըստ ուրիշ Թղթակիցներ, որուն դիւանագիտական բարձր հեղինակութիւնը հանրածանօթ է եւ որ իր գանկալութենէն ի վեր իմաստուն —և խոհեմաբար— քաղաքականութեան մը բազմաթիւ պաշտօններ առած է, Լորտ Լանսդաունի գահին մէջ մղե դէպ ի այդ քաղաքականութիւնը, եւ Ռուսիոյ ընթացքն ալ այդ քաղաքականութիւնը յաղողութեամբ պահել կը թուի։

Բերլեպսպուրկի մէջ ալ համամիտ են անգլիական Հանդէսին քիչ մը վերը առած բերուած կարծիքին՝ ի մասին Գերմանիոյ։ Ռուսիոյ մայրաքաղաքին մէջ կ'ըսուի թէ Գերմանիոյ չարունակական քաղաքականութիւնն է Ռուսիան մղել Անգլիոյ դէմ։ «Գերմանիան է որ կ'ուզէ մղել Ռուսիան՝ Հնդկաստանի վրայ քալելու, այն յոյսով որ Ռուսիան և Անգլիան իրարու դէմ վնասելով պիտի կրնայ առալ տանիլ իր քաղաքականութիւնը. — Բաժանեա զի տիրեսցիս»

Գերմանիոյ՝ հանդէպ Ռուսիոյ եւ Անգլիոյ բռնած ընթացքին մասին յայտնուած կարծիքները սակայն— զոր առալ բերինք երկու երկիրներու մաքրելու վիճակը պարզելու համար — դուրս են գրութեան նիւթէն, որ կը սահմանափակուի անգլեւռուս մերձեցման մը կարելիութեան ուսումնասիրութեան մէջ։

Պէտք է ըսել որ այդպիսի մերձեցում մը մեծապէս կը չահագրգռէ խաղաղասէրները, ու փայլուն յաղթանակ մը պիտի ըլլայ անոնց համար, օրոնք

—Ինչ կ'ըսես, Մարթա խաթուն։ Ե՞ս եդուարդը չեմ ճանչնար...

—Հէլպ՛Թ, ան դուրսը տեսած պօշպողաղ Եդուարդդ ամէնէն գոց լեզուն կը դառնայ՝ երբոր իր քեռը ըլլայ գործին մէջ...

Տիկին Մավեան՝ տարակուսանքի յայտնող նայուածք մը գամեց պառաւին դէմքին եւ սկսաւ գլուխը երերցընել։

—Ե՛ս, յարեց պառաւը, ասչափ տարի է եդուարդը խօսլանմիլ կ'ըլլամ, տակա օր մը բան մը չեմ տեսած իրմէ ... չատ փարա առած է ամա, չատ ալ աղտոր գործ տեսած է... վատտակը եղած տեղը՝ ամա քիլիտիով կը գացուի լեզուն... ինչո՞ւդ պէտք, դուն իմ խօսքիս նայէ։

Ոսկերչին կինը՝ ա՛նքան հաւատք ունէր պառաւին վրայ՝ որ անոր ամէն բանին չուտ մը կը համզուէր։

—Դատ ալէկ, բաւ իսկոյն, մինակ քիչ մը ամապարէ...

—Հագ մի ըներ, հանըմըս...

—Աման Մարթա խաթուն, ալ դուն գիտես, ես ամէն բան քեզի կը վստահիմ...

—Դէչ չես ըներ, հանըմըս, Մնչեց պառաւը եւ ոտքի ելաւ մեկնելու համար։

Տիկին Մավեան ուզեց երկար տանել վար չդրաւ գայն։

—Մարթա խաթուն, ըսաւ՝ դուռը նէն դուրս ելած առենը, վոյը մի կեռնար, չիտակ ելիր գնա... քիչ մը գործ ունիմ սա մեր Գէորգին հետ...

—Ի՞նչ կայ, նոր բան մը կա՞յ, հարցուց պառաւը հետաքրքրութեամբ։

—Հիչ բան մը չէ, ըսաւ տիկին Մավեան ամապարանքով։

Ու մինչդեռ պառաւը զգուշաւոր քալերով առնդուխներէն վար կ'իջնէր, յաթեց ակռաներուն մէջէն, գրեթէ ինքներէնը խօսելու պէս։

—Հիմա քալ չփիդ ալ կատամ... քեզի Գէորգ էֆէնտի մը ընեմ ատ, նայէ կը հասնի՛ս։

Ճիշդ պահ մը առաջուան ցասկա՝ բարկութենէն հրդեհուած կինը դարձած էր նորէն, կատաղի եւ անզսպագ, ամէն բան փչրելու, ամէն բան ճմլելու տրամադրութեամբ մը ուռած։ Իր կիրքը՝ Մարթա խաթունի ներկայութեան մինչեւին ակամայ զապուած մնալէ վերջ,

—Ինչ կ'ուզես, Մարթա խաթուն, ե՞ս եդուարդը չեմ ճանչնար...

—Հէլպ՛Թ, ան դուրսը տեսած պօշպողաղ Եդուարդդ ամէնէն գոց լեզուն կը դառնայ՝ երբոր իր քեռը ըլլայ գործին մէջ...

Տիկին Մավեան՝ տարակուսանքի յայտնող նայուածք մը գամեց պառաւին դէմքին եւ սկսաւ գլուխը երերցընել։

—Ե՛ս, յարեց պառաւը, ասչափ տարի է եդուարդը խօսլանմիլ կ'ըլլամ, տակա օր մը բան մը չեմ տեսած իրմէ ... չատ փարա առած է ամա, չատ ալ աղտոր գործ տեսած է... վատտակը եղած տեղը՝ ամա քիլիտիով կը գացուի լեզուն... ինչո՞ւդ պէտք, դուն իմ խօսքիս նայէ։

Ոսկերչին կինը՝ ա՛նքան հաւատք ունէր պառաւին վրայ՝ որ անոր ամէն բանին չուտ մը կը համզուէր։

—Դատ ալէկ, բաւ իսկոյն, մինակ քիչ մը ամապարէ...

—Հագ մի ըներ, հանըմըս...

—Աման Մարթա խաթուն, ալ դուն գիտես, ես ամէն բան քեզի կը վստահիմ...

—Դէչ չես ըներ, հանըմըս, Մնչեց պառաւը եւ ոտքի ելաւ մեկնելու համար։

Տիկին Մավեան ուզեց երկար տանել վար չդրաւ գայն։

—Մարթա խաթուն, ըսաւ՝ դուռը նէն դուրս ելած առենը, վոյը մի կեռնար, չիտակ ելիր գնա... քիչ մը գործ ունիմ սա մեր Գէորգին հետ...

—Ի՞նչ կայ, նոր բան մը կա՞յ, հարցուց պառաւը հետաքրքրութեամբ։

—Հիչ բան մը չէ, ըսաւ տիկին Մավեան ամապարանքով։

Ու մինչդեռ պառաւը զգուշաւոր քալերով առնդուխներէն վար կ'իջնէր, յաթեց ակռաներուն մէջէն, գրեթէ ինքներէնը խօսելու պէս։

—Հիմա քալ չփիդ ալ կատամ... քեզի Գէորգ էֆէնտի մը ընեմ ատ, նայէ կը հասնի՛ս։

Ճիշդ պահ մը առաջուան ցասկա՝ բարկութենէն հրդեհուած կինը դարձած էր նորէն, կատաղի եւ անզսպագ, ամէն բան փչրելու, ամէն բան ճմլելու տրամադրութեամբ մը ուռած։ Իր կիրքը՝ Մարթա խաթունի ներկայութեան մինչեւին ակամայ զապուած մնալէ վերջ,

ԶԱՏԿԱԿԱՆ ՕՐԵՐԸ
Ս. ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ ՄԷՋ

Բ.(*)

Ս. Զատկի Շրագալոյցի չաբաթ օրը, մինչ Ս. Յարութեան տաճարին արտաքին գաւիթը խռնուն բազմութիւնը կեցած դրան բացումին կը սպասէ, ներսէն ալ երեք ազգաց —Հայ, Յոյն ու Լատին— միաբանութիւնները են որ կը սպասեն իւրաքանչիւրն իր ազգակիցները իր բաժիններու մասին մէջ առնելու՝ բոլորովին բաթեկենան խառնիճաղանձութեան մը առիթ չտալու համար ներսն ալ։

Եւ որովհետեւ, ինչպէս Աւագ Հինգշաբթի՝ Լատինը, Ուրբաթ՝ Յոյնը, Աւագ Շաբաթ առաւօտ ալ Հայը բացառիկ իրաւունք ունին Ս. Յարութեան Տաճարին այդ դռները իրենք անձամբ բանալու պաշտօնապէս, սոյն տարօրինակ թեան համեմատ, նոյն առաւօտ ժամը 2ռ կէսին (Ը. Թ.) մեր վանքի աւագ Թարգմանը խայն ու պատուանշանները կախած, իր հետ ունենալով մէկ քանի միաբան հայեր, վանքի երեք գաւազաններու առաջնորդութեամբ Ս. Յարութեան Տաճարը կ'ուղղուի պաշտօնապէս, սր հանդիսաւոր հրացանակիր զինուորներու միջոցաւ յորդ բազմութեան կեդրոնին հազիւ անցք մը կը բացուի իրենց։ Բիչ վերջ կը բացուին Տաճարին դուռները։ Ճիշդ այս վայրկեանին է որ ժողովուրդը միահամուռ կերպով Տաճարէն ներս կը դիմէ, և ներսը պատանաւորչուն առաջ, դրան ճիշդ ճակատը կեցող երեք ազգաց միաբանները հազիւ կրնան—ոչխարները այծերէն զատելու պէս—իւրաքանչիւրն իր սեփական ժողովուրդը զատել, անոնց թեւերէն կամ օձիքներէն ձգձգելով։

Մինչեւ կէս օր լերկցուելն է Տաճարին ներսն ու դուրսը եւ Ս. Գերեզմանին հակայ գմբէթին չորրդ ամրողջ անթիւ բազմութեամբ, որոնց իւրաքանչիւրին ձեռք կազմ ու պատրաստ կը գտնուին առնուազն տասնական գալարուն մոմեղէ մոմեր, Լատատորեայի պահուն ընդ փոյթ վառելու համար։ Հայոց Միաբանութիւնը Փառ. աչակերտաց հետ մէկտեղ Ս. Յարութեան եւ կած է նոյն պահուն։

Ս. Գերեզմանին ակսեալ Տաճարին մինչեւ լեռին անշուք անկիւնը գտնուղ հազարաւոր կանթեղներն ալ որոնք Ս. Տեղւոյն համար պատրաստ են գրեթէ, ամբողջովին մարած կը մնան նոյն օրը, ու միայն նախորդ տարուան «Լուսաւորիա»ին խնամով վառ պահուած լոյսէն՝ արծաթեայ բուրվառաձեւ կանթեղի մը մէջ պարիսկուն Ս. Յարութեան Տաճարի Յոյն տեսուչը անձամբ վերամարթ կերպով կը տանի կը դնէ Ս. Գերեզմանին ներքնակողմը, ու վերջ կողմէ յայտնուած այդ վառահութիւնը զինքը փքացուցած էր. իր նշանակութիւնը սկսած էր մեծ երեւալ իր աչքին, և մեծ ա՛նքան որ այդ ամէնուն սարսափը նկատուղ հանըմը՝ պարզապէս իր քմահաճոյքէն կախուած տրտուած մը կը համարէր։ Այնպէս կը կարծէր թէ այդ կնոջ բախտը իր ձեռքն է, թէ ուզած տեղն կրնայ անոր կործանումը վճռել, անոր անկումը փութացընել։

Բայց Վանցի մը որ իր հպարտութիւնն ու նշանակութիւնը ուրիշներուն չի զգացներ՝ անտգիտա բան մըն է։ Այսչիկ ալ առաջին օրէն ուզած էր հասկընցնել տան միւս պատասխանատուներուն՝ այն անթաղդատելի դերը որուն կրցած էր հասնիլ, եւ որ դիրքը այնքան գերազանց ու նշանակելի կը դարձնէր անոնց ամէնուն վրայ։

ՉՕՐ. ԿՈՒԻՐՈՒԱԹՓԻՆ
ՀՐԱՄԱՆԱՏԱՐ ԵԱՅՐ. ԱՐԵՒԵԼՔԻ
ՌՈՒՄԱԿԱՆ ԲԱՆԱԿԻՆ

Ը կ Հայ և Յոյն Թարգմաններ Գերեզմանը մանելով՝ չորս կողմը կը խուզարկեն թէ մի գուցէ մէկը գտնուի հոն պահուրտած։ Եւ այ, Հայ և Յոյն Թարգմաններուն՝ զորաց հրամանատարն ալ բազմաթիւ զօրականներու ու սպահականներու ներկայութեան Տաճարին Հայոց Թուրք պահպանին ձեռքով հազի խմորով կը կնքուին Ս. Գերեզմանի դրան երկու փեղկերը, որոնց կնիքին ներքեւէն կախուած երկար կարմիր ժապաւէններուն երկու ծայրերէն բռնած կը սպասեն, հա՛ն, Ս. Գերեզմանին առջեւ, Հայ և Յոյն երկու եպիսկոպոսներ, մինչեւ Յոյն Միաբանութեան Ս. Գերեզմանին չուրջ երեք անգամ թափօր դառնալը, որուն կը նախագահէ իրենց Պատրիարքը։ Սոյն պահուն, այնինչ, Եուանց Թափօրը իր երրորդ չրջանը բոլորելու վրայ է Ս. Գերեզմանին չուրջ, մեր խոռաւանդալոյ վարդապետը պատարագէի կէս զգեստով ձեռքը Լուսաւորչայի արդակ մը մամ, իսկոյն կը միանայ Եուանց Պատրիարքին, որուն հետ միասեղ կը մօտենայ Ս. Գերեզմանին դրան. հոն կը քանդէն կնիքը ու ներս մտնելով՝ կրկին կը գոցուին դռները վրանին, ուր երկար ալ ծնրալոք քանի մը գլուխ Ծաղմաս քաղելէ վերջ, միասեղ Գերեզմանին վրայ կանխապատրաստ լուսաւոր կանթեղէն իրենց ձեռաց մոմերը վառելով՝ կրկին միասեղ Գերեզմանի ներքին կողմէն—Յոյնը իր հինսպասին բաժնի, Հայն ալ իր հարուստին բաժնի—կէս մեդրաչափ հաւկթաձեւ ծակերէն իրենց ձեռաց բոցավառ մոմերը դնելու երկարել, որոնցմէ կը սկսին իսկոյն վառել ժամեր առալ կամ ուրիշ պատրաստ նոյն ծակերու առալ սպասող Հայ թէ Յոյն երկու գոյն գոյն խումբերէ բազկացեալ երիտասարդներ, որոնք կարծես հինէն մշակուած նախանձով մը իրարու դէմ լարուած, իւրաքանչիւրն իր Պատրիարքին արտերէն երթեւեկաւոն օրհնաբերութիւններ ուղղելով, միշտ կը ձգտին իրար գերազանցել, մէկդմէկէ առալ վառել ջանալով իրենց ձեռաց մոմերը, սակայն գրեթէ ընդհանրապէս միշտ Հայերն են որ կը սպասկողմէ յայտնուած այդ վարահութիւնը զինքը փքացուցած էր. իր նշանակութիւնը սկսած էր մեծ երեւալ իր աչքին, և մեծ ա՛նքան որ այդ ամէնուն սարսափը նկատուղ հանըմը՝ պարզապէս իր քմահաճոյքէն կախուած տրտուած մը կը համարէր։ Այնպէս կը կարծէր թէ այդ կնոջ բախտը իր ձեռքն է, թէ ուզած տեղն կրնայ անոր կործանումը վճռել, անոր անկումը փութացընել։

Բայց Վանցի մը որ իր հպարտութիւնն ու նշանակութիւնը ուրիշներուն չի զգացներ՝ անտգիտա բան մըն է։ Այսչիկ ալ առաջին օրէն ուզած էր հասկընցնել տան միւս պատասխանատուներուն՝ այն անթաղդատելի դերը որուն կրցած էր հասնիլ, եւ որ դիրքը այնքան գերազանց ու նշանակելի կը դարձնէր անոնց ամէնուն վրայ։

(*) Վերջին մասն։ Առաջին մասը տես Թիւ 1580։

հիմայ չատ աւելի վարի և անկատ Թափով մը պոռթկալ կը սպասնար։

Սպասեց որ Մարթա խաթուն մեկնի, եւ երբ դրան գոցուելուն ձայնը առաւ, չիտակ վարի սալօնը ուղղուեցաւ։

Վանցի այլազգին հետ մինակ մնալուն պէս, ոսկերիչը դառը գոցել տալով կանոնաւոր հարցաքննութեան մը սկսած էր։

Երկար տաեն կար որ այդպէս հրապուրիչ կառարել կուտար կնոջը վերայ, եւ առաւելապէս Վանցին էր որ այդ գործին կը յատկացներ։ Իսրաելմանկ, հնարամիտ ու ծայրայեղօրէն դրամասպաշտ մարդ մըն էր այդ Խաչիկը՝ զոր քանի մը տարիէ ի վեր քովը առած էր, և որ կրնար աքանչելապէս յարմարիլ իրեն վստահուած պաշտօնին, եթէ երբեք քիչ մը չատախօս չըլլար։ Առաջին օրէն երբ Գէորգ էֆէնտի յանձնարարած էր կնոջը եաբէն դուրս ելլել և հետեւիլ անոր՝ իրիկնացեալ ժամերուն հաշիւ մը ներկայացնելու համար, Վանցին տարբեր մարդ մը երեւակայած էր ինքզինքը։ Իր տիրոջը

ՏԵՍԻՐ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿԻ ԹԻՒ 1580

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՕՐԳԱՆ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ, ՕՐԵՐԸ ԵՒ ՏՕՆԵՐԸ

ՀԱՍՑԵ՝ ԵՐԵՒԱՆ, ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿ

ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐՈՎ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ԿԸ ԳՈՐԾԱԴՐՈՒԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐՈՎ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՕՐԳԱՆ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ, ՕՐԵՐԸ ԵՒ ՏՕՆԵՐԸ

ՀԱՍՑԵ՝ ԵՐԵՒԱՆ, ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՕՐԳԱՆ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ, ՕՐԵՐԸ ԵՒ ՏՕՆԵՐԸ

ՀԱՍՑԵ՝ ԵՐԵՒԱՆ, ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՕՐԳԱՆ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ, ՕՐԵՐԸ ԵՒ ՏՕՆԵՐԸ

ՀԱՍՑԵ՝ ԵՐԵՒԱՆ, ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՕՐԳԱՆ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ, ՕՐԵՐԸ ԵՒ ՏՕՆԵՐԸ

ՀԱՍՑԵ՝ ԵՐԵՒԱՆ, ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՕՐԳԱՆ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ, ՕՐԵՐԸ ԵՒ ՏՕՆԵՐԸ

ՀԱՍՑԵ՝ ԵՐԵՒԱՆ, ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՕՐԳԱՆ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ, ՕՐԵՐԸ ԵՒ ՏՕՆԵՐԸ

ՀԱՍՑԵ՝ ԵՐԵՒԱՆ, ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՕՐԳԱՆ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ, ՕՐԵՐԸ ԵՒ ՏՕՆԵՐԸ

ՀԱՍՑԵ՝ ԵՐԵՒԱՆ, ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՕՐԳԱՆ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ, ՕՐԵՐԸ ԵՒ ՏՕՆԵՐԸ

ՀԱՍՑԵ՝ ԵՐԵՒԱՆ, ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՕՐԳԱՆ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ, ՕՐԵՐԸ ԵՒ ՏՕՆԵՐԸ

ՀԱՍՑԵ՝ ԵՐԵՒԱՆ, ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՕՐԳԱՆ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ, ՕՐԵՐԸ ԵՒ ՏՕՆԵՐԸ

ՀԱՍՑԵ՝ ԵՐԵՒԱՆ, ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՕՐԳԱՆ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ, ՕՐԵՐԸ ԵՒ ՏՕՆԵՐԸ

ՀԱՍՑԵ՝ ԵՐԵՒԱՆ, ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՕՐԳԱՆ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ, ՕՐԵՐԸ ԵՒ ՏՕՆԵՐԸ

ՀԱՍՑԵ՝ ԵՐԵՒԱՆ, ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՕՐԳԱՆ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ, ՕՐԵՐԸ ԵՒ ՏՕՆԵՐԸ

ՀԱՍՑԵ՝ ԵՐԵՒԱՆ, ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՕՐԳԱՆ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ, ՕՐԵՐԸ ԵՒ ՏՕՆԵՐԸ

ՀԱՍՑԵ՝ ԵՐԵՒԱՆ, ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՕՐԳԱՆ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ, ՕՐԵՐԸ ԵՒ ՏՕՆԵՐԸ

ՀԱՍՑԵ՝ ԵՐԵՒԱՆ, ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՕՐԳԱՆ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ, ՕՐԵՐԸ ԵՒ ՏՕՆԵՐԸ

ՀԱՍՑԵ՝ ԵՐԵՒԱՆ, ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՕՐԳԱՆ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ, ՕՐԵՐԸ ԵՒ ՏՕՆԵՐԸ

ՀԱՍՑԵ՝ ԵՐԵՒԱՆ, ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿ

*. Սրբազան Պատրիարքը մէկ ժամու չափ մնալէ վերջը, վարժարանէն մեկնեցաւ Օրթաքէօյ, ուր նախ եկեղեցի մտաւ և աղօթեց. ապա աղջկանց վարժարանն եկաւ ուր աշակերտուհիք իրենց ուսումնական աշխատութեամբ կը պարապէին։ Հոն աչքէ անցուց բարձրագոյն կարգի աշակերտուհիներուն նօթագրութեան տետրակը, և տեսնելով բիւրիկ աղջիկներու կողմէ շինուած «պրոտէ»ները և ձեռագործները եւ եւրոպական ոճով զարդարուն շապիկները, գոհ մնաց որ ուժ կը տրուի ապագայ մեր աղջիկներուն լաւ տանտիկին մը ըլլալու պայմանները։ Աշակերտուհեաց հագուստներու միօրինակութիւնը և ֆրանսերէն լեզուին յառաջապէս ֆրանսացի դաստիարակուհի մը կողմէ աւանդուիլը աւելի յարգի մը կը դնէ։ Ապա Ս. Տէր և գործնական գաւառ։ Ապա Ս. Պատրիարքը խօսքը ուսանողուհիներուն ուղղելով, ըսաւ թէ «Այս վարժարանին մէջ ձեր մայրերը կրթուած են, և ոչ միայն ձեր մայրերուն, այլ և մեր ազգային նշանաւոր տիկիններուն ալ կրթարան եղած է. երբ կը տեսնեմ այս տիկիններէն մէկ քանին, իսկոյն կը ճանչնամ թէ Հասիփմեանց վարժարանին մէջ դաստիարակուած են։ Այս տիկինները մինչեւ այսօր հաւատացեալ, պարկեշտ և բարեգործ եղած են և հիմայ կը տեսնեմ որ նոյն դաստիարակութիւնն սկսած է շարունակուիլ դարձեալ»։ Ս. Պատրիարքը ապա անցաւ մանչերու վարժարանը ուր նոյնպէս աշակերտաց նիշերու տետրակը աչքէ անցուց։ Տեսաւ տղայոց հայերէն և ֆրանսերէն շարադրութեանց տետրակները, նոյնպէս ամսական գրաւոր պարտականութեանց տետրակները։ Աշակերտաց իրենց ընտանեկան եւ դպրոցական ընթացքին մէջ ունեցած լաւ վարուց և յառաջդիմութեան ի վարձատրութիւն տրուած խաչերը տեսնելով, անոնց՝ աշակերտաց աշխատութեան համար արդիւնաւոր ազդակ մը ըլլալը չերևաց։ Ս. Պատրիարքը աշակերտաց խրատական և քաջալերական խօսքեր ուղղելով, ըսաւ թէ «Ս. Թարգմանչաց անունը մեծ է, կը տեսնեմ որ տարուած աշխատութիւնները դէպի այդ անունին արժանի զաւակներ պատրաստելու կ'ուղղուին»։ Ապա անցաւ մանկապարտէզի սրահը ուր փոքրիկներ մանկական երգեր երգեցին և մարմնամարզական խաղեր ըրին։

Ս. Պատրիարքը գոհ մնաց վարժարանին մէջ տիրող կարգապահութենէն եւ քաջալերական խօսքեր ուղղեց տեսուչ Պոյաճեան էֆ.ի կրկնապատկելու իր ջանքերը, թէ աղջկանց եւ թէ մանչերու վարժարաններուն մէջ ուղերձներ արտասանուեցան Ս. Պատրիարքին ձօնուած։ Այս այցելութեան որ տեւեց 2ու կէս ժամէն աւելի, ներկայ էին գիւղին քահանաները, Կարապետ էֆ. Խաչատուրեան եւ կարգ մը ծնողքներ։

*. Ս. Պատրիարքը ապա գնաց Պէյլէրպէյի վարժարանը. նախ եկեղեցի մտաւ ու աղօթեց եւ ապա առաջնորդութեամբ Թաղ. Խորհրդոյ ատենապետ Տրդատ պէյ Տատեանի և Լեւոն էֆ.ի վարժարան եկաւ։ Գարակէօզեանի վարժարան եկաւ ուր աշակերտներուն կողմէ երգերով ընդունուեցաւ և թուրքերէն ու հայերէն ուղերձներ արտասանուեցան։ Ցետոյ անցաւ աղջկանց կողմը ուր նոյնպէս ուղերձներ արտասանուեցան։ Ս. Պատրիարքը վարժարանին երկու բաժնին մէջ ալ քննեց աշակերտները իրենց ուսմանց մէջ և յորդորներ և խրատներ ուղղեց անոնց ջանադիր ըլլալու ա՛լ աւելի յառաջդիմելու համար։ Աղջկանց ձեռագործները տեսնելով յանձնարարեց որ աւելի կար ու ձեւի ուժ տրուի քան թէ այսպէս ֆանթեզիներու։ Ցետոյ այցելեց մանկապարտէզի բաժինն ալ ուր մանկական երգեր երգեցին ու պարեր պարեցին։ Իրիկուան դէմ Ն. Սրբազնութիւնը Պէյլէրպէյէն մեկնեցաւ Բերա իր բնակարանը։

*. Ս. Պատրիարքը իր այցելած բոլոր վարժարաններու աշակերտաց շաքար բաշխել տուաւ ըստ սովորութեան։ Ն. Սրբազնութիւնը Օրթաքէօյէ մեկնած պահուն այցելեց Կարապետ էֆ. Խաչատուրեանի տանը։

*. Ս. Պատրիարքը Գիւրուչէշմէի մէջ կիրակի կէս օրէն վերջ այցելութիւն տուաւ Ալէքսանդր Գարաթէօտօրի փաշայի. նոյնպէս այցելեց Թաղ. Խորհրդոյ բոլոր անդամոց։ Իրիկուան դէմ յառաջ կ'երթայ Ն. Սրբազնութիւնը այցելեց Պէյլէրպէյի գերման որբանոցը, ուր մեծարանքներ եղան տնօրէնութեան կողմէ և հայ որբուհիները ողջունեցին զինքը։ Ս. Պատրիարքը խորհուրդներ ուղղեց անոնց եւ յորդորներ ու խրատներ տուաւ միշտ իրենց Եկեղեցին եւ կրօնքը։

ՄՈՒՇ Առաջն. ընտրութիւն կատարելու եւ Գաւառական Ժողովները կազմելու համար Պատրիարքարանէ ղրկուած Տ. Գինէլ Ծ. Վ. Պատր. փոխանորդ արտօնուած եւ ատժամեայ կերպով գացած ըլլալով, ասկէ առաջ խնդրած էր Պատրիարքարանէն որ իր պաշտօնը վերջացած համարուի այլ եւս եւ իր տեղը ուրիշ մը ղրկուի։ Շաբաթ օրը կրկնած ըլլալով իր այս խնդիրը Պատրիարքարանէ պատասխանուեցաւ թէ Խառն Ժողովոյ յանձնուած է նկատողութեան առնել իր առաջարկը։

Ս. ՓՐԿԻՉ. Ս. ՓԱՏՐԻԱՐՔԸ Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան տեղեկացուցած ըլլալով որ, վերաշինութեան հաշիւները եւ յաւելեալ 548 ոսկիի գումարը Միքայէլ էֆ. Ցակոբեանի կողմէ Պատրիարքարանի տրամադրութեան տակ դրուած են, կ'իմացնէր միանգամայն որ վերաշինեալ յարկերու վրայ նուիրատուներու անունները կրող արձանագրութիւններ զետեղուին։

Հոգաբարձութիւնը գրով մը խնդրած է Ս. Պատրիարքէն որ այդ յաւելեալ գումարը յանձնուի իրեն, նոր շինուելիք յարկին յատկացուելու համար. եւ միւս կողմէ՝ եթէ զետեղելի արձանագրութեանց օրինակը կայ, հարկ եղած հրահանգը տայ նոյն գործողութեան ալ կատարելու համար։ Պատարելու օրինակները, որոնց վրայ արձանագրուած են նուիրատուին անունը եւ գումարը, Պատրիարքարանէ ղրկուեցան Հոգաբարձութեան։

Այս արձանագրութիւնները պիտի բացատրեն մեզի թէ ո՛րոնք այդ վերաշինութեան առթիւ ի՛նչ նուէր տուած են եւ միանգամայն առիթ մը պիտի ըլլան, որպէս զի նոր շինուելիք յարկին համար ալ նուիրատուները իրենց նպաստը տան, այն համոզմամբ որ օր մը իրենց տուած նպաստին հետ իրենց անունները պիտի յիշուին յաւէրժ սերունդէն։

ԳԱԼՖԱՅԵԱՆ Որբանոցի Խնամակալութեան Տիկինները վերջին օրերս դաժան խորհրդակցութիւն մը կատարեցին նոյն հաստատութեան վերանորոգութեան համար զոր 500 ոսկիով գլուխ հանել կ'ուզեն, մինչ խնամով գործ մը 700 ոսկիի չափ գումարի մը կը կարօտի։ Ս. Պատրիարքը արտօնած է Խնամակալութեան որ պատրաստուած յատակագիծը նոր քննութեան մըն ալ ենթարկեն, թէպէտ ծրագրուած գործը աւելի նուազ գնով գլուխ հանել կարելի չէ։ Մենք աւելի առաջ երթալով կը փափաքէինք որ աւելի գումար մը ծախսուելով այնպիսի ընդարձակութիւն մը տրուէր շէնքին, որ կարենար բովանդակել Հիւանդանոցի մէջ գտնուած աղջիկ որբերն ալ։ Երկու աղջկանց որբանոց, մէկը Խասգիւղ միւսը Հիւանդանոց, անըմբռնելի կը մնայ շիտակը և խնայողական պայմաններու ալ չի պատշաճիր։ Շատ բնական պիտի ըլլար եթէ ասոնք մէկ յարկի տակ ամփոփուէին, և Հիւանդանոցի Խնամակալուհիները ազատելով որբուհիները հոգէն, իրենց բոլոր ուշադրութիւնը նուիրէին հաստատութեան ուրիշ պէտքերուն։ Այդ պարագային, Գալֆաեան որբանոցի արդի հասոյթները բնականաբար չպիտի բաւէին ծախքերը գոցելու, անոր համար ալ կարգադրութիւն մը կրնայ ըլլալ, քանի որ ներկայ պայմաններուն մէջ այդ որբուհիները օգուտ չեն բերեր Հիւանդանոցին մէջ, և որքան ալ սովորական բաներ ըլլան իրենց կերածները բան մը կ'սպառեն վերջապէս, որ ձրի չի գար, չի լեցուիր Հիւանդանոցի մառանը։ Ահաւասիկ այդ սպառածին փոխարէնն է որ պիտի վճարէ Հոգաբարձութիւնը։ Եթէ առ այժմ անկարելի է այս, գոնէ Հիւանդանոցի որբանոցէն չափահաս աղջիկներ փոխադրուին Գալֆաեան որբանոցը, նոյն թուով անչափահաս որբուհիներ տարուելով Հիւանդանոց, որովհետեւ չափահաս աղջիկներու խնամքը աւելի գոհացուցիչ է Գալֆաեան որբանոցի մէջ, և այդ նիւթական հարթութեան ու որդեգրութեան համար աւելի շատ դիւրութիւններ կ'ըլլան Գալֆաեան Որբանոց քան թէ Հիւանդանոց։ Այս կերպով Գալֆաեան Որբանոցը լրացուցիչ ձեւ մը կ'առնէ և ընտանեկան յարկի համար կը պատրաստէ անոնք աղջիկները, մինչ տեղւոյն անյարմարութեան պատճառաւ և այլ աննպաստ պայմաններով նոյն արդիւնքը յառաջ չի՛ գար այսօր Հիւանդանոցի աղջկանց որբանոցին մէջ։ Եթէ առայժմ երկու հաստատութեանց միացումը անկարելի կը նկատուի, գոնէ այս վերջին միջոցը գործադրուի, որ ամենէն աւելի օգտակար պիտի ըլլայ Հիւանդանոցի որբանոցին չափահաս աղջիկներուն, որոնք այլեւս պէտք չէ մնան այն մթնոլորտին մէջ, որ չափահաս ու խելահաս եղողներուն մտքին ու սրտին վրայ շատ յոռի ազդեցութիւն կ'ընէ։

ՍԱՄԱԹԻՈՅ Ազգաապահնամի Տնօրէն Խորհուրդը օժանդակ մասնախումբ մը կազմած է, որուն յանձնած է մատակարարական ամէն գործառնութիւն։ Այդ մասնախումբը կազմուած է պատուաւոր և գործունեայ թաղեցիներէ, որոնք են.— Տեարք Միհրան Գալլըճեան՝ ատենապետ, Սեդրակ Մալլըմեան, Հայկ Աճէմեան՝ մատակարար, Խաչիկ Մոսիկեան, Երուանդ Օնպաշեան, Եղիշէ Փափազեան՝ ատենադպիր, Աւետիս Համբարձումեան, Մարտիրոս Չիչէքճեան՝ գանձապետ, Միքայէլ Քիւրքճեան, Կարապետ Գըլըճեան։ Ցուսալի է որ այս մասնախումբը ըլլայ Ազգաապահնամ Մարմնին ամէնէն արդիւնաւոր և գործունեայ մասը։ Գալով Տնօրէն Խորհուրդին կողմէ՝ վերջերս տրուած թատերական ներկայացման հասոյթին, շուրջ 60 ոսկիի գումար մը եղած է միայն, անոր ալ մէկ մասը գանձելի ըլլալու պայմանաւ։

ԳԱՒԱՌՆԵՐԷՆ

ԻԶՄԻՐ

Զարմանօք կարդացինք թերթերու մէջ թէ՝ Կեդրոնի Ուսումն. Խորհուրդը, ի մէջ այլոց օրակարգին վրայ ունենալով նաև Քօրտէլիօի Տեսչին խնդիրը, որոշեր է Իզմիրի վարչութենէն տեղեկանալ ստուգապէս, որ արդեօք Տեսուչը ծեծե՞ր է թաղականը, (որ միևնոյն ժամանակ թաղապետական ժողովոյ անդամ է). եթէ այո՛, պէտք է պաշտօնէն դադրեցնել։ Մանօթ միջադէպը տեղի ունեցած ըլլալով իբր 1ու կէս ամիս առաջ, նախնական հարցաքննութեան պահուն, Տեսուչ էֆ.ն ինքը խոստովանած էր, թէ բարկութեան հետեւանօք ապտակած էր թաղական էֆ.ն, և պաշտօնական դատավարութիւնը յառաջիկայ շաբթու տեղի պիտի ունենայ։ Ի սկզբան Բաղաք. Ժողովը, շատ խոհեմութեամբ կտրուկ ընթացք մը ունեցաւ, երբ խնդրոյն ստուգութիւնը իմանալով՝ պաշտօնանկ ըրաւ Տեսուչը։ Սակայն երբ նոյն Ժողովը այս որոշումէն մէկ քանի օր վերջ բոլորովին հակառակ եւ տարօրինակ կարգադրութիւններ ըրաւ, վերահաստատելով տեսուչը իր պաշտօնին մէջ, առանց նախապէս վերջնական հաշտութիւն գոյացնելու, այն ժամանակ թաղականութիւնը իր արդար բողոքը ըրաւ ուր որ անկ էր։ Եւ թերեւս Բաղաք. Ժողովոյ սոյն տարօրինակ կարգադրութենէն խրախուսուած, Չաքըրեան վարժապետն ալ այս անգամ փորձեց հարուածել Բաղաք. Ժողովոյ անդամներէն Թովմաս էֆ. Թովմասեանը։ Այսպէս թէ այնպէս, թէպէտ խնդիրը բոլորովին կարեւորութենէ զուրկ չէր, բայց կարգ մը եսամոլ և անփորձ անհատներու շնորհիւ աւելի սխալ կերպարանք առաւ, այնպէս որ ժողովրդեան մեծամասնութիւնը այս անկերպարան վիճակին վրայ հանրագրութեամբ բողոքագիր մը պատրաստեց, և վերջապէս Տեսուչը դադրեցաւ իր պաշտօնէն։

Ի լրոյ կ'իմանանք թէ՝ մէկ քանի ջոլերու թելադրութեամբ, որոնք աւելի անձնականութեամբ կը գրաւին քան թէ հանրութեան օգուտը կը մտածեն, այս անգամ Բաղաք. Ժողովը ձեռնհաս վարչութեան դիմելով՝ Քօրտէլիօի թաղականութիւնը լուծեալ նկատելով՝ կնիքը կը պահանջէ։ Այս անտեղի որոշումը արդէն հեռագրուած է Ս. Պատրիարք Հօր որ հայրական խստականութեամբ իսկոյն հեռագրաւ մանրամասն տեղեկութիւններ կը պահանջէ Փոխ. Հօրմէն։ Ինչ այս տխուր կացութիւնը, որու պատճառաւ 50ի չափ մանուկներ մէկու կէս ամսէ ի վեր պարապ տեղը վարժարան կ'երթեւեկեն, հանրութեան արգահատանքին առիթ ըլլալով, կը փափաքինք որ օր առաջ բարեպատեհ կարգադրութիւն մը ըլլայ և արժանաւոր ուսուցիչ մը կարգուի Քօրտէլիօի վարժարանին։

Իզմիր, Ապրիլ 26　　ԹՂԹԱԿԻՑ

ԲԱՐԻԶԻ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԵՐԵԿ ԻՐԻԿՈՒԱՆ

9 Մայիս 1904

Ֆրանս. 3%	(3% Français)	96.60
Րէժի	(Tab. Turcs)	364.
Գոնսոլիտ	(R. Nouv. Unif.)	82.85
Երկաթուղի	(Lots Turcs)	122.
Պանք Օթ.	(Banque Ott.)	573.
Թրանսվալ	(Transwal)	110.

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ

(ԱՅՍ ԱՌԱՒՕՏ)

ԱՍՏԻՃԱՆ.— Ուլայի Ա. աստիճան տրուեցաւ Սպարապետութեան մաբ հայթայթիչ Իսմայիլ էֆ.ի, և Միւթէմայիզի աստիճան՝ անոր ընկեր Մուսթաֆա էֆ.ի, ինչպէս նաև Խիւտավէնտիկեարի նահանգին Ա. երկրաչափ Պրաճիանօս էֆ.ի։

Սանիյէի աստիճան՝ Արտաքին գործոց դիւանի քարտուղարներէն Ճէմիլ պէյի։

ՊԱՇՏՕՆ.— Հաշուակալութեան դիւանի անդամ անուանուեցան Եւմասական Ժողովոյ անդամ Խալիլ Ռամի, և Հիճազի նահանգին Տէֆթէրտար Իպրահիմ էֆ ները։

ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆ.— Ականակուռ Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ Կայս. թիկնապահ և Շքօտրայի կուսակալ եւ զինուորական հրամանատար Ֆէրիգ Հայտար փաշայի։

ԻԶՄԻՐԻ կուսակալ Բեհճէթ փաշա անցեալ ուրբաթ օր, Ս. Գէորգի տօնին օրը շնորհաւորական այցելութիւն տուեր է հելլէն ընդհ. հիւպատոսի փոխանորդ Գ. Ժոռժ Բաքաեօրկիատիսի, Ցունաստանի թագաւորին անուան տարեդարձին առթիւ։ Ն. Բարձրութիւնը ընդունուեր է արժանի մեծարանքներով։ Թէ՝ ժամանումին և թէ մեկնումին Ցունաց որբանոցին նուագախումբը Համիտիէ քայլերգը նուագեր է, որուն վերջին տակտերը «Կեցցէ՛ վեհ. Սուլթանը» գոչեր են։

— Իզմիրի նախորդ հելլէն ընդհ. հիւպատոս Գ. Անթօնօբուլօ Ջէթինեէի դեսպան անուանուեր է։ Ցունաստանի արտաքին գործոց նախարարութեան դիւանի պետ Գ. Բաքաեօրկիատիսի, որ քանի մը օրէ ի վեր Իզմիր կը գտնուէր, պաշտօն յանձնուած է վարելու տեղւոյն ընդհ. հիւպատոսարանի գործերը։ Գ. Բաքաեօրկիատիս՝ հելլէն երկրորդ լիազօր ներկայացուցիչն էր 1897ի հաշտութեան վերջնական դաշնագրին կնքման առթին։

ԵԳԻՊՏՈՍԻ Խտիվը Ցունիս 10-15ին Եւրոպա պիտի ուղեւորի, ամառնային եղանակը անցընելու համար ըստ սովորութեան։

— Եգիպտական կառավարութիւնը 5000 ոսկիի վարկ մը յատկացուցած է անհետացնելու համար մարախները, որոնք օրէ օր աւելի վնաս կը հասցնեն։

ՕՍՄ. ՊԱՆՔԱՅԻՆ ընդհ. Տնօրէնի օգնական Գ. Նիւռս իր անձնական գործերու կարգադրման համար այսօր Լոնտոն կ'ուղեւորի, և պիտի վերադառնայ քիչ ատենէն։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ Ֆէրտինանտ իշխանը շաբաթ օր Սոֆիա վերադարձեր է։ Իշխանը ներկայ գտնուեր է զինուորական Մէճիտ պատուանշանին կարգը կրողներու հացկերոյթին։ Պաշտպանութեան նախարար զօր. Սավօֆ, որ Ա. կարգի Մէճիտ պատուանշանը ունի, բաժակ պարպեր է Ֆէրտինանտ իշխանին կենաց։

ԵԳԻՊՏՈՍԻ Օսմ. Կայս. բարձր քոմիսէր Միւշիր Ահմէտ Մուխթար փաշա որ Եւրոպա ուղեւորած էր Ապրիլ 30ին առջի օր մայրաքաղաք վերադարձաւ Վիէննայէն։

ՕՍՄ. ՆԱՒԱՏՈՐՄԸ.— Նոր զրահաւոր-յածանաւ մը պիտի յանձնարարուի Ֆիլատէլֆիայի Քրամփ նաւագործարանին։

ՀԱՆՐ. Պարտուց Վարչ. Խորհրդոյ արժեթէրերու պատուիրակ Գ. Պլոք և ոգելից ըմպելեաց ճիւղին տնօրէն Ալէքօ պէյ առջի օր Իզմիր գացին։

ՋԵՂԾՈՒՄ գործած են Պոլսոյ մաքսատան պաշտօնեաներէն ոմանք՝ որոնք դրամ խուրացուցած են արձանագրութեան և «Արտիյէ»ի տուրքէն։ Այս զեղծումները հաստատուած են քննութեամբ և տեղեկագրուած։

ՊՈՒԼԿԱՐ ապստամբապետ Սաւքով Նիքօլա իր 12 ընկերներուն հետ անձնատուր եղեր է։

ՌՈՒՄԷԼԻԻ Կայս. զինուորներուն համար մինչեւ հիմա 1,435,649 ղր. հաւաքուած է։ Տպարանապետ Սէրվիչէն էֆ. նուիրած է 1000 ղր.։

ԸՆԴՀ. ԱՄՍԱԹՈՇԱԿ.—Կայս. Իրատէ մը կը հրամայէ մաս օրէն ամսաթոշակ բաշխել կառավարական բոլոր պաշտօնատարներուն և պաշտօնեաներուն։

ԿԱՅՍ. ԹԱՆԳԱՐԱՆԻՆ կից յաւելուածական շէնք մը պիտի շինուի, 15000 ոսկի ծախքով։

ՀՐՇԷՋ ՀԵՂՈՒԿ.—Բաղաքապետութեան պաշտօնարանին մէջ, հրշէջ զօրաց հրամանատար Ջէչէննի փաշայի նախագահութեամբ մասնագէտներէ յանձնաժողով մը կազմուեցաւ, քննելու համար այն հրշէջ հեղուկը, զոր գիտուն մը հնարեր է։ Եթէ փորձերը հաստատեն անոր օգտակարութիւնը, նոյն հեղուկին գործածութիւնը պիտի ընդհանրացուի Պոլսոյ ինչպէս նաեւ գաւառներու՞ մէջ։

ԷՐԶՐՈՒՄԻ, Վանի, Պիթլիսի և շրջականերու հեռագրական հաղորդակցութիւնները աւելցած ըլլալով, երկրորդ հեռագրաթել մը պիտի հաստատուի։

ԻՆԻՓԻՒ ՊԱՐՏԱԹՈՒՂԹԵՐԸ.— Բարիզի մէջ ապուելիք Ինիֆիէ պարտաթուղթերուն թիւը օրական առ նուազն 14000ի պիտի վերածուի. այս մասին պէտք եղած զեկոյցը եղած է հայթայթիչներուն։

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ.—Դրած էինք արդէն թէ Դատական պաշտօնատան մէջ ապահովագրական ընկերութիւններու գործառնութեանց մասին կանոնագիր մը պատրաստելու համար կազմուած յանձնաժողովը աւարտած է իր գործը։ Պետական Խորհրդոյ մէջ կ'ուսումնասիրուի կանոնագիրը, որուն համեմատ պայմանագրութիւնները գրաւոր պիտի ըլլան։ Պայմանագրութեան մէջ պիտի յիշուի նաեւ թէ ընկերութիւնը կրնայ ապահովագրութիւնը ուրիշ ընկերութեան մը փոխանցել, բայց յաճախորդը միշտ առաջինին դիմելու իրաւունք ունի։ Եթէ դատարաններու կողմէ հաստատուի թէ յաճախորդին խարդախութեամբ՝ կալուածը իր արժէքէն աւելի գինով նշանակուած է, միայն կալուածին բուն արժէքը պիտի հատուցուի։ Ընդհակառակն եթէ այդ խարդախութիւնը ընկերութեան կողմէ գործուի, այս վերջինը՝ պիտի տուժէ։ Եթէ չհաստատուի թէ գոյութիւն ունի ապահովագրուած ապրանքը, ինչպէս նաեւ այն վտանգը որուն դէմ ապահովագրուած է անիկա, պայմանագրութիւնը չեղեալ պիտի նկատուի։ Ամէն տեսակ առարկայ, ինչպէս նաեւ ծառերու պտուղներ՝ կրնան ապահովագրուիլ։ Ապրանքները, կալուածները և ապահովագրութեան հատուցումը կարելի է ուրիշին ծախել և կամ իբրեւ աւանդ տալ, սակայն այդ պարագան պէտք է նշանակուի պայմանագրին մէջ և ընկերութիւնը պէտք է ճանչնայ ու վաճառման և իբր աւանդ դրուելու պարագան պէտք է որ նոտարին կողմէ պաշտօնապէս զեկուցուի ապահովագրական ընկերութեան։ Ընկերութիւնը երբ ապահովագրին համար դատ բանայ, նախապէս իբր աւանդ պիտի յանձնէ ապահովագրութեան գումարը։ Ապրանքին տէրը եթէ իր ապրանքը պահպանելու համար ծախք մը ընէ, այդ ծախքը ընկերութեան պիտի պատկանի։

ԱՄԱՍԻՈՅ շրջականները կարօտ հողագործներուն երկրագործական պանքային կողմէ փոխատուութիւն պիտի ըլլայ երաշխաւորութեամբ, որպէս զի կարենան անասուններ հայթայթել։

ՊԱՐՍԿԱԿԱՆ դեսպանատան մէջ այս գիշեր հացկերոյթ մը պիտի տրուի, որուն հրաւիրուած են դիւանագիտական մարմնէն ներկայացուցիչներ։

—Պարսից դեսպան իշխան Միրզա Րիզա խան նոր եւ շքեղ տետրակ մը հրատարակած է՝ որ կը պարունակէ իր մէկ քերթուածը երկարակեցութեան վրայ, պարսկերէն և ֆրանսերէն։ Դեսպանը այս քերթուածը գրած է ներշնչուելով այն գանգատէն՝ զոր կ'ընէին Պոլսոյ Պարսիկ գաղութէն ոմանք, ըսելով թէ իրենք արդէն ծերացած են եւ կը վախնան որ մեռնին իրենց ծննդավայրէն հեռու։ Դեսպանը զանոնք մխիթարել ուզած է իր քերթուածով, ցուցնելով որ բնական եւ բնախօսական գիտութեանց համաձայն 60-70 տարին՝ կէս ամուսնութիւնն է մարդկային կեանքին, որ մինչեւ 125 տարի կրնայ երկարիլ։ Այս քերթուածը վեհ. Շահին հաճութեան արժանացեր է, որ զայն ընդօրինակել տուեր է հին եւ նոր քերթուածներ պարունակող իր մէկ ալպոմին մէջ, և իր իսկ ձեռքով հեղինակին մասին խորհրդածութիւն մը ի գիր առեր է։

ԱՐԿԱԾ. ՈՃԻՐ ԵՒՆ.

ԲՍՏՄՆԵԼԻ ՈՃԻՐ.—Իզմիր, Տարաղաճի, Պ. Բուզինիէռի մանարանին մէջ ահռելի ոճիր մը գործուած է չորեքշաբթի իրիկուան։ Նոյն գործատան մէջ տարիէ ի վեր ծառայող գավասը՝ Միսաք, կիրակի առտու երեսի վրայ պառկած սպաննուած գտնուեր է մեքենային տակ, վիրաւորուած կոկորդէն եւ մարմնոյն այլեւայլ կողմերէն։ Իր քովը մեծ եւ նոր դանակ մը և դաշոյն մը գտնուեր են։

Հաւկցուեր է թէ զոհը՝ բաւական ոգորեր է ոճրագործներուն դէմ։ Արեան հետք տեսնուեր է դէպի դուռը՝ մինչեւ որոշ տեղ մը, որ կը նշանակէ թէ ոճրագործներէն մէկը վիրաւորուեր է, բայց հետքը կորսուեր է՝ գետինը աւազուտ ըլլալուն համար, որով յայտնի չէ թէ մարդասպանները ո՛ւր գացած են։ Ասոնք՝ որոնց թիւը յայտնի չէ, գավասը սպաննելէ ետքը, գրասենեակին դրան փականքը խորտակեր եւ գրասեղանին մէջէն 1300 ֆր., 1400 ղրշ. մանրուք և 13 մէճիտ դրամ առեր են։ Մարդասպանները գործարանին ետեւի պատէն ներս մտած են, եւ պահուըտած, ու Միսաքի իր գործը աւարտելով կէս գիշերէն ետքը պառկելու գացած պահուն գործուած է ոճիրը։ Գավասին քովի րիվոլվէրն ալ չէ գտնուեր։ Ոճրագործները կը փնտռուին։

— Էօտէմիշէն կը գրեն թէ հոլլանտացի աւազակ Քէմալը Մուսթաֆա, Մէհմէտի աւազակախումբին միանալով Ճօտակոյ գիւղ մը՝ Պէրտէմիս գացած և պաղարեամբ սպաննած է երեւելիներէն Խալիլ պէյի ծառան, այն պատճառաւ որ այս վերջինը զիրենք հետապնդող իշխանութիւններուն կ'օգնէր միշտ։ Այս ոճիրէն ետքը, աւազակները Գավլուճա Քէպիր գիւղը գացեր և հոն ցորեն ատենով ուժը անձեր սպաններ են, որոնցմէ երկուքը կին։ Տեղական կառավարութիւնը խիստ միջոցներ ձեռք առած է, փութով ձերբակալելու համար այդ աւազակները, որոնք Արշանթիի լեռները փախած են

ԽՐՈՒՄ.—Հելլենական շոգենաւ մը, «Ֆոթինօ» Տարտանէլի նեղուցին բերանը Եէնիգալայի մօտ խրեր է։ Այս շոգենաւը Թականրօքէն արմտիք բեռցած էր և Մարսէյլ կ'երթար։

ՇԱԲԱԹ գիշեր, Գատըգէօյ, Իւչէմպէճի փողոցին մէջ պատահած հրդեհէն 1000 ոսկիի վնաս մը կրեր են «Ֆէնիքս Օթրիշիէն» և «Իւնիոն Լէնարն» ապահովագրական ընկերութիւնները։

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱՅԻՆ Ղալաթիոյ կեդրոնատեղին և Պոլսոյ ու Բերայի մասնաճիւղերը գոց կը մնան յառաջիկայ հինգշաբթի օր, 12 Մայիս 1904։

ՀԵՌԱԳԻՐ

ԻՐԻԿՈՒԱՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ԱԺԱՆՍ ՏԸ ՔՕՆՍԹԱՆԹԻՆՕՊԼԻՆ
(«Մուրճանդակ»ին հաղորդուած)

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

3000 ՀՈԳԻԻ ԿՈՐՈՒՍՏ

ԹՈՔԻՕ, 8 Մայիս.—Ուիթէր կը հաստատէ թէ Ճարոնցիները ուրբաթ օր գրաւեր են Ֆէնկ Հուանկ Չէնկ քաղաքը։

ՎԻԷՆՆԱ.—Ճափոնական դեսպանատան կողմէ հրատարակուած զեկոյց մը կ'ըսէ.—«Զօր. Քուրոքի կը ծանուցանէ թէ Ֆէնկ Հուանկ Չէնկ Մայիս 6ին գրաւուած է Ճափոնցիներուն կողմէ։ Ռուսերը քաղաքը պարպելէ առաջ կրակի տուեր են զինուորական մթերանոցը։ Մայիս 1ի ճակատամարտին մէջ Ռուսերուն ամբողջ կորուստը 3000ը կ'անցնի։ Ճափոնական ջոկատ մը Մայիս 6ին գրաւեր է Բորթ Աուէմը, որ կը գտնուի Բորթ Արթիւրի հիւսիսային կողմը, և քանդեր է երկաթուղին և հեռագրի գիծերը, այսպէս հաղորդակցութենէ զրկելով Բորթ Արթիւրը։»

ՍԷՈՒԼ.—Ուիթէր կ'ըսէ թէ Անթօունկէն հասած լուրերու նայելով, Ճափոնցիները զօրք հաներ են նաև Թաքուշանի մօտ, Մանչուրիոյ ծովեզերքին վրայ, Անթունկի արեւմտեան կողմը։

ԹՈՔԻՕ.—Բորթ Արթիւրի բերանը գոցելու համար եղած վերջին փորձին մէջ, Ճափոնցիներէն սպայ մը եւ 6 զինուոր սպաննուեցան, 5 սպայ և 15 զինուոր վիրաւորուեցան։ 14 սպայ եւ 74 զինուոր մէջտեղ չկան։

ՌՈՒՍԵՐԸ ԿԸ ՊԱՐՊԵՆ ՆԻՒՉՈՒԱՆԿԸ

ՊԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ.—Ուիթէր Նիւչուանկէն կ'իմանայ թէ՝ ամէն նշան կը ցուցնէ որ Ռուսերը մտադիր են պարպել այդ քաղաքը։ Բերդերը քակուած և բազմաթիւ զինուորներ արդէն հեռացած են։ Ռուս սպայակոյտը Լիաօ Եանկէն Մուքտէն գացեր է։ Ռուս քաղաքացիները կը հեռանան Նիւչուանկէն. օտար բնակիչները երկիւղի մէջ են։

ՊԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ.-Թաշիքիուէն Աժանս Ռիւսի հասած պաշտօնական հեռագիր մը բացարձակապէս անհիմն կը հռչակէ այն լուրը թէ Բորթ Արթիւրի բերանը փակուած է։

ՆԱՍԻՕՆԱԼԻ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԵՆԷՆ
(«Մուրճանդակ»ին հաղորդուած)

ԼՈՆՏՈՆ.—Կը հաստատուի թէ ճափոնական առաջին զօրաբանակը Մայիս 6ին գրաւեր է Ֆէնկ Հուանկ Չէնկը, որ երեք օրէ ի վեր պարպուած էր Ռուսերուն կողմէ։ Բաղաքին շրջակաները տեղի ունեցած զանազան կռիւներուն մէջ թէ Ռուսերը և թէ Ճափոնցիները ծանր կորուստներ կրեցին։

—Կը ծանուցուի թէ Ճափոնցիները Մայիս 6ին գրաւեր են Եուէնթիթէէն քաղաքը։ Բորթ Արթիւրի հետ ցամաքային հաղորդակցութիւնները բոլորովին խզուած են։

ՊԵԼԿՐԱՏ.—Բեթար թագաւորը կը պատրաստուի ճամբորդութիւն մը կատարել Սերպիոյ արեւմտեան նահանգները։

ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ

Այս գիշեր ուշ ատեն հետեւեալ հեռագիրները հաղորդուեցան մեզի.—

ԱԺԱՆՍ ՖՈՒՌՆԻԷ

ՌՈՒՍԵՐԸ ԿԸ ՆԱՀԱՆՋԵՆ

ԲԱՐԻԶ, 9 Մայիս.— Զօր. Քուրոպաթքին որոշեց լքել Նիւչուանկը և հիմնայատակ կործանել տալ վերջերս հապճեպով շինուած ամրութիւնները։

—Ռուս զօրքերը պարպեցին Ֆէնկ Մանկ Չէնկը։

—Բորթ Արթիւրի բերանը գոցելու փորձին վրայ հասած տեղեկագիրները դեռ հակասական են։ Ընդհանրապէս կը կարծուի թէ նաւահանգստին բերանը մասամբ փակուած է։

ԲԱՐԻԶ.—Թոքիոյէն կը հեռագրեն թէ՝ ծովակալ Թօկօ իր տեղեկագրին մէջ կը ծանուցանէ որ Բորթ Արթիւրի բերանը խցուած է, բայց հրամանատարներու նաւազներուն կէսը խղդուած է։

ԼՈՆՏՈՆ.—Ռուսերը 3000 հոգի կորսնցուցած են, որոնց 800ը վիրաւորուած։

ՊԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ.—Պալթիկի տորմիղը երկու շաբթէն ճամբայ ելլելու պատրաստ պիտի ըլլայ։

ԲԱՐԻԶ.—Ֆրանսայի թաղապետական ընտրութիւններուն մէջ կառավարութիւնը մեծամասնութիւն շահեցաւ։

ԱԺԱՆՍ ՏԸ ՔՕՆՍԹԱՆԹԻՆՕՊԼԻՆ
(Քոնսթանթինօբլի հեռագրական գործակալութիւնը այս գիշեր ո եւ է հեռագիր չհաղորդեց։)

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆԸ

ՕՍՄ. ՄԻԱՑԵԱԼ ՓՈԽԻԽԵԱԼ ՊԱՐՏԱԹՈՒՂԹ

Երէկ երեկոյ գոցուեցաւ	89.22
Ամենէն բարձր գինը	89.30
Երէկուան վար գինը	89.17

ՌՈՒՄԷԼԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երէկ երեկոյ գոցուեցաւ Ֆր.	119.50
Երէկուան բարձր գինը	120.12½
» վար »	119.50

ԶԱՐԵՀ ԳԱՓԱՄԱՃԵԱՆ
ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ
Վկայեալ
ԼԻՈՆԻ ԱՏԱՄՆԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԷՆ
ԵՒ
ՊԱՇԸԼԻԷ ԺՂՆԷՎԻ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԷՆ

Կը բուժէ բերանի եւ ակռայի ամէն տեսակ հիւանդութիւններ, կատարելագործեալ սիսթէմներով։ Կ'ընդունի հիւանդներ ամէն օր, Բերա, Մեծ Փողոց ՔՐԷՏԻ ԼԻՈՆԷԻ դիմացը Կլավանի փողոց Թիւ 2։

Երեքշաբթի եւ Ուրբաթ օրերը մինչեւ ցորեկ աղքատաց ակռայ քաշելը ձրի է։ 30—12

ԽԱԶԻՆԷՅԻ ԽԱՍՍԱՐ ՇԱՀԱՆԷ

Խազինէյի Խասսար Շահանէճէ միւպայէտ օլընաճագ ժամանըն պէհէր ճէտիտ գանթարը մէճիտի եիկիրմի ղղ. հիսապըյլա 14 ղղ. ու Թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ, մահը հալին 26նճը բազար իրթէսի կիւնիւ էսմանը պէր վէճհը բէչին Թէէտիյէ օլընմագ չարթըյլա իհալէի գաթիյէսի իճրա գըլընաճաղընտան, նօգսանըյլա իթթայա Թալիպ օլանլարըն Թէէմինաթ աղչէսինի վէ եա միւթէպէր քէֆալէթնամէի միւսթասհըպէն եէվմը մէզքիւրտէ նիհայէթ սաաթ տօգուզա գատար Խազինէի ճէլիլէի միւչարիլէյհայա կէլմէլէրի։ 3—2

Ֆի 24 Նիսան սէնէ 320

*
* *

Խազինէի Խասսար Շահանէճէ միւպայէտ օլընաճագ գալպուրլանմըշ Սեւլանիք վէ եախօտ Մարմարա պէնիզինին մէչէ վէ Գարատէնիզ սըրա քէօմիւրլէրինտէն Սեւլանիկ վէ Մարմարա տէնիզի քէօմիւրինին պէհէր աթիգ 100 գըյէսի մէճիտի 20 ղղ. հիսապըյլա 38, վէ Գարատէնիզ սըրա քէօմիւրինին քէզալիք պէհէր աթիգ 100 գըյէսի 27 ղղ. ֆիյաթըլա Թալիպի էօհտէսինտէ Թէգարրուր իտէրէք, էսմանը տախի մագպուլլարը վիրուտինտէ Թէսվիյէ օլընաճաղընտան պունտան աշաղըեա իթթայա Թալիպ օլանլարըն Թէէմինաթ աղչէսինի վէ եա միւթէպէր քէֆալէթնամէի միւսթասհըպէն եէվմը մէզքիւրտէ նիհայէթ սաաթ 9ա գատար Խազինէի ճէլիլէի միւչարիլէյհայա կէլմէլէրի։

Ֆի 24 Նիսան սէնէ 320 3—1

ԶԱՎՈՒՇ ՕՂԼՈՒԻ
ՍԻԿԱՌԻ ԹՈՒՂԹ
ԹԻՒ 14- ԹՈՒԹՈՒՆ ՆԷՕՄՐՈՒԿԻ -14 ԹԻՒ

Այս սիկառի Թուղթերը, որոնք խարիսխ նշանը կը կրեն, իրենց ընտիր առկուութեան հետեւանօք մեծ յաջողութիւն գտած ըլլալով, շատ մը կեղծերը երեւան ելած են. կեղծարարներուն դէմ օրինական միջոցներ ձեռք առնուած են թէեւ, բայց կը յանձնարարուի յարգոյ յաճախորդներուն ալ, որ մասնաւոր ուշադրութիւն ընեն նոյն Թուղթերու տեսակին, ինչպէս նաեւ Թիւթիւն Նէօմրիւկի Թիւ 14, մեր վաճառատան յատուկ վաճառանիշին, որովհետեւ ծխավաճառներէ ոմանք, աւելի շատ շահելու փափաքով, յաճախորդները կը խաբեն, և մեր ընտիր ու զուտ Թուղթին տեղ վար տեսակ և կեղծ Թուղթեր քշել կ'աշխատին։ Ամէն պատուական մէջ կրկին ու կրկին կը յանձնարարուի մասնաւորապէս ուշադրութիւն ընել Խարիսխ նշանին, և Թիւ 34 Թիւթիւն Նէօմրիւկի պաղոտային վրայ իր վաճառատան վաճառանիշին։ 78-11

ՄՐԱԳԻՐ ԿԵՆԱՑ

Երուսաղէմի հմուտ միաբաններէն Տ. Սերովբէ Վ. Սամուէլեանի այս գործը, հաւաքածոյ մըն է կեանքի համար անհրաժեշտ եղող պայմաններու, եւ կանոններու, խնամով հաւաքուած ու դասաւորուած, յոյժ պիտանի երիտասարդներու եւ երիտասարդուհիներու։

Կեդրոնատեղին է Պօլսոյ գրատունը. կը գտնուի բոլոր գրավաճառաց քով։ ԳԻՆ 5 ՂՐՈՒՇ

ԱԶԴ

Առեւտրական գործերու վարժ երիտասարդ մը, պատրաստ է համեստ ամսականով գործի մտնելու, ո եւ է առեւտրական Տան մէջ։ Պէտք ունեցողները կրնան Խմբագրատան դիմել։

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ
ԱԶԴ

Օսմ. Կայս. դրամատան Բերայի ճիւղը փոքր խնայողութեանց դիւրութիւն ընծայելու նպատակաւ որոշած է ամսական մասնակի վճարումներով հատուցանելի վաճառումներ ընել յետագայ պարգեւաւոր արժեթղթոց վըրայ.—

Արեւ. Երկաթուղեաց արժեթուղթք
Եգիպտական Քրէտի Ֆոնսիէի արժ.
Ցուանական ազգային դրամատան »
Գաղ. Քոմմիւնալ եւ Ֆոնսիէր »
(Ամբողջ եւ քառորդ)
Գաղ. Քրէտի Ֆոնսիէի արժեթուղթք
Վիլ ար Բարիի արժ. (ամբողջ և քռ.)

Օսմ. Կայս. դրամատունը վերոյիշեալ փոխատուութիւնը ըրած առեն պիտի պահանջէ իր յաճախորդէն օրուան գնով ծախու առնուած արժեթղթոյն արժէքին մէկ քառորդին վճարումը։

Այս առաջին վճարումն ընող յաճախորդք տէր պիտի լինին գնուած արժեթղթոց ըստ ընկալագրի որ իրենց պիտի տրուի եւ ուր արձանագրուած պիտի ըլլան արժեթղթոց թիւերը, վայելելով միանգամայն կտրոններու, ինչպէս եւ վիճակահանութեամբ վաստկելիք գումարներու հասոյթները։

Վերոյիշեալ արժեթուղթք իբր գրաւ պիտի մնան Օսմ. Կայս. դրամատան քով, մինչ ի վճարումն փոխատուութեան գումարին եւ սորա պատկանեալ տոկոսից։

Ի վերոյ նշանակեալ ինչ չէս եւ այլ նոյն օրինակ. արժեթղթեր, Օսմ. Կայս. Դրամատան Բերայի ճիւղը միշտ ի պատրաստ գտնուելով, հասարակութիւնը կրնայ ուզած ժամանակ գնել զայնս թէ' կանխիկ եւ թէ' ըստ յայտարարեալ ամսական մասնակի վճարման։

ԱԶԴ
ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՄԱՍՆԱՒՈՐԱՊԷՍ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

Հարկադրեալ ճաշուելարդարութիւն եւ կարճ ժամանակամիջոցի մէջ վաճառում

19/2 մայիսէն (Երկուշաբթի) սկսեալ պիտի սկսի կարճ ժամանակամիջոցով վաճառումը այն ապրանքներուն, որոնք նախապէս կը պատկանէին Ի. Էֆթի մօթալըյի եւ Ընկ. Տան, այժմ լուծեալ եւ որոնք կը գտնուին Կ. Պոլիս, Սուլթան Համամ, Ռաքթիվան խանի մեծ վաճառատուներուն մէջ, եւ Ֆընտըգճի փողոցը հաստատուած մթերանոցի մը մէջ։ Այս ապրանքները որոնք կը բաղկանան մետաքսեղէններէ, թաւիշէ, բըլիւշէ, բրդեղէնէ և բամպակեղէններէ. կանխիկ գնուած են անգլիական և ֆրանսական առաջնակարգ գործարաններէ, գիներու հիմնուելով բարձրացումէն առաջ, այնպիսի գիներով զորս հիմա անհնար է ձեռք ձգել։ Պիտի ծախուին մեր հրապարակին վրայ բացարձակապէս անմրցելի պայմաններով։

Հանրութիւնը եւ վաճառականները կը հրաւիրուին աչքէ անցնել այդ ապրանքները եւ օգտուիլ իրենց ներկայացող այս բացարձակապէս անլսուելի առիթէն։ 30—8

Կ. Պոլիս, 15/28 ապրիլ 1903

Գ. ՍԻՆԷՃԵԱՆ
ՓԱՍՏԱԲԱՆ

Փոխադրած է իր գրասենեակը Պոլիս Սասըգճըլէ խան առաջին յարկ Թիւ 1։

Գ. Մինէճեան էֆ. 1888ին Կայս. Իրաւագիտական վարժարանէն շրջանաւարտ ապա աստիճանի վկայականը (Մէզունիյէթ րուուսը) առնելէն վերջ օրինական նորընծայութիւնը (Միւլազիմէթ) կատարած է Բերայի Նախնական եւ Պոլսոյ Ճինայէթի դատարաններուն մէջ։

Վերոյիշեալը տասնեւվեց տարիէ ի վեր մայրաքաղաքիս մէջ կարող, գործունեայ եւ պատուաւոր փաստաբանի մը հռչակը կը վայելէ։ Կը ստանձնէ ամէն տեսակ դատ եւ մասնաւորապէս առեւտրական եւ պատժական գործեր, օրինական եւ անհատական ամէն տեսակ գիրերու խմբագրութիւն եւ թարգմանութիւն։ Թէ' հոս իրեն յանձնուած գործերուն համար եւ թէ գաւառներէն ղրկուելիք իսքիճաֆի եւ բեմյեգի եւն. դատերու մասին ամէն կերպով փութաջանութիւն, դիւրութիւն եւ ապահովութիւն կ'ընծայէ։

ՊՈԼԻՍ ՍԱՏԸՔՃԻՅԷ ԽԱՆ ԹԻՒ 1
15—6

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՃԱՐՏԱՐԱՐՈՒԵՍՏ
ՑԱՐՈՒԴԻԻ ԼԷՎԱՆԴՈՒՅԻ ԵՒ ՕՃԱՌԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆԻՆ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ՈՐՈՆՔ ԿԸ ԳԵՐԱԶԱՆՑԵՆ ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՆՄԱՆՕՐԻՆԱԿ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԵՒ ԱՐԺԱՆԻ ԵՆ ԱՄԷՆ ԳՈՎԵՍՏԻ

ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԼԷՎԱՆԹԱՆԵՐ, ՕՏԸ ՔՈԼՈՆԵԸՆԵՐ, ԲՈՒՏՐԱՆԵՐ. ԱՐԴՈՒԶԱՐԴԻ ՕՃԱՌՆԵՐ ԵՒՆ.

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ.—Պոլիս Սուլթան Համամ, Թիւ 44-46։ Կը գտնուի նաեւ մայրաքաղաքիս ծանօթ դեղարաններն եւ Թռհաֆիյէի վաճառատուները։ Բերայի մէջ միակ կեդրոնատեղին է ՊՕՆ-ՄԱՐՇԷ վաճառատունը։

Ծանօթ.—Ամէն անոնք որ կը փափաքին զուտ ՑԱՐՈՒԴԻ լէվանթա և օճառ գործածել, պէտք է որ սրուակներու եւ տուփերու վրայ ուշադրութիւն ընեն «ԱՀՄԷՏ ՑԱՐՈՒԴԻ» ստորագրութեան։

ԱՅՐ, ԿԻՆ, ՏՂԱՅ

Մ'արդս տենդի հիւանդութենէ վերջը տկար կը մնայ, մանաւանդ տղայ մը՝ Թէպէտեւ Հարկ չխմնուի, հիւանդին պէտք է տալ

Շէշերու վրայ ասոր ուշադրութիւն ընել պէտք է։
18

SCOTT'S EMULSION

և տկարութիւնը անմիջապէս և փառահաճար կը փարատէ և կը տեսնուի որ

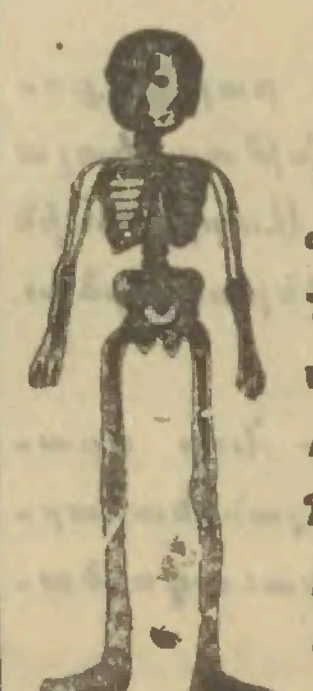
ԸՍԳՕԹԻ ԲԱՂԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

մարմինը պատող բոլոր տկարութիւններու դեմ ամենամեծ դեղ է։ Արեգական տակ ասոր հաւասար բան մը չկայ. այնպէս կատարեալ կը բժշկէ՝ որ կը կարծուի թէ հիւանդութիւնը կուտէ ու կը կլլէ։

Բոլոր դեղագործները և դեղավաճառները կը ծախեն։

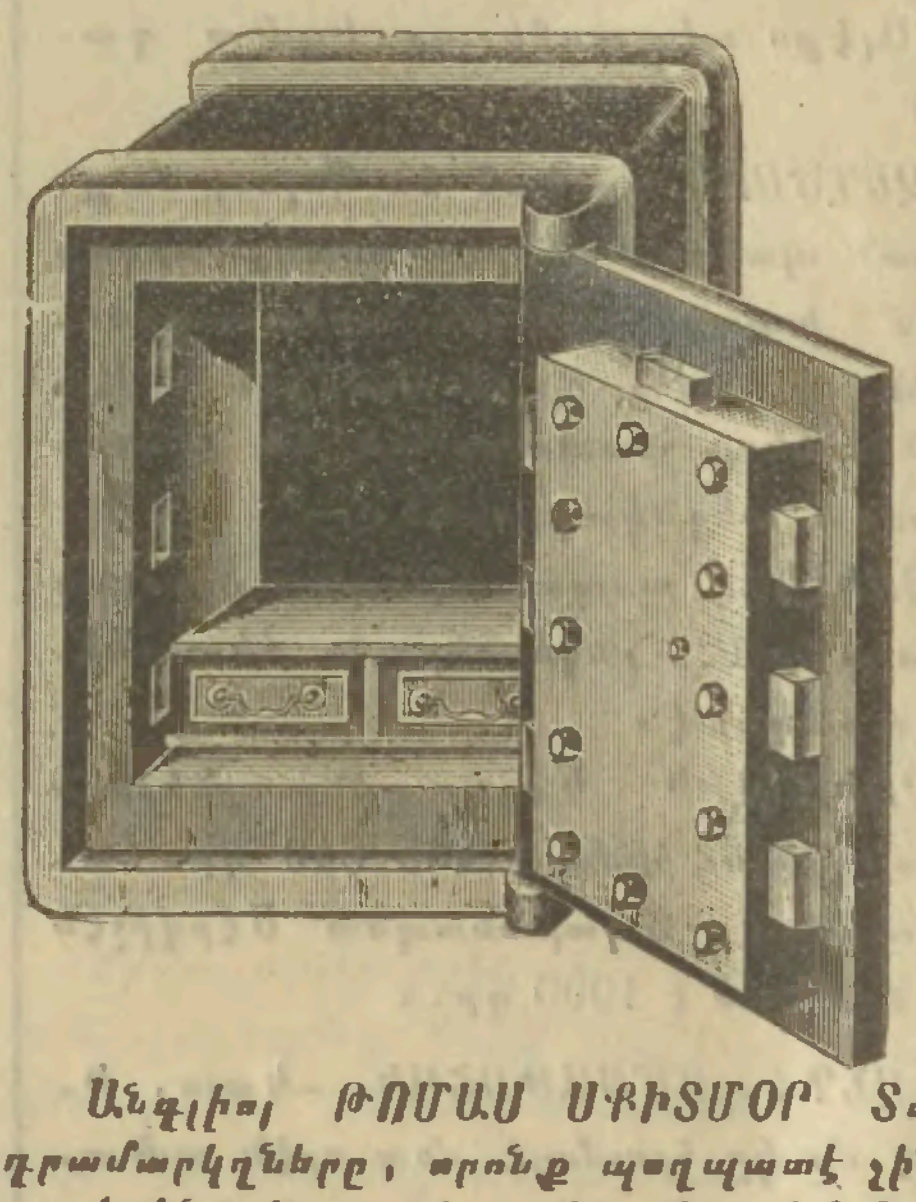
ՎԷՆՍԱՆ ՖՕՑԱՃԵԱՆ
ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՎԻՐԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ԵՒ ԿՆԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐՈՒ
Կ. Պոլիս, Պահճէ Գափու ձէպալ պէյ խանի կից թիւ 1

ԶԻՖԹԷ ՍՓԷԼԷԹ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

Վերոյիշեալ վաճառատան մէջ ակնաբուժական եւ վիրաբուժական ամէն տեսակ գործիքներ ՄԵԾԱՔԱՆԱԿ ԵՒ ՓՈՔՐԱՔԱՆԱԿ կը վաճառուին։ Ամէն տեսակ կավուչ եւ կարծր լաստիկէ (քաուչուկ) առարկաներ, աճուկի կապիճներ (գասըգ պաղը) տեսակ տեսակ գրեխներ (չիբինկա), ելեկտրական մեքենաներ, չերմաչափներ, հեռադիտակներ, խոշորացոյցներ, մանրադէտներ (միքրոսքոբ) փոքր և մեծ մանրադէտի ապակիներ, նոր տեսակ ոսկի ակն. ակնոցներ կը գտնուին վաճառատանս մէջ.

ԳԻՆԵՐԸ ԽԻՍՏ ԱԺԱՆ

Անգլիոյ ԹՈՄԱՍ ՍԹԻՍՄՕՐ Տան դրամարկղները, որոնք պողպատէ շինուած են, կատարելապէս կը դիմանան գողերու և հրդեհի դէմ։ Այս դրամարկղները անգլիական միւս դրամարկղներէն 40% աւելի աժան են։

Դիմել՝ Պ. Ճորճ Պէյքըր եւ Որդի, Խորասանճի խան, Սիրքէճի, Պոլիս։

Ծրիսմօր նրամարկղները կը գործածուին անգլիական կառավարութեան զանազան պաշտօնատուններուն եւ վարչութիւններուն կողմէ։

ԻՒՆԻՕՆ

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ԲԱՐԻԶ 1828-1829ին

1828 L'UNION DE PARIS

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ԲԱՐԻԶ 1828-1829

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ

Ապահովագրեալ դրամագլուխ	$21\frac{1}{2}$	միլիառ
1902ին գանձուած ապահովագին	24	միլիոն ֆրգ.
Մինչեւ 1902ի վերջը հատուցուած վնաս	274	» »
Դրամագլուխ և պահեստ	119	» »

ԿԵԱՆՔԻ ՃԻՒՂ

Ընթացիկ ապահովագրութիւնք	272	միլիոն ֆգր.
1902ին գանձուած ապահովագին	12	» »
Մինչեւ 1902ի վերջը հատուցուած վնաս	129	» »
Դրամագլուխ և պահեստ	161	» »

որ ընթացիկ ապահովագրութեանց գումարին հետ կը համեմատի 100ին 60— ինչ որ «Իւնիօն»ի ապահովագրեալց կ'ընծայէ ճոխ երաշխաւորութիւն մը ՈՐՈՒՆ ՆՄԱՆԸ ԿԱՐԵԼԻ ՉԷ ԳՏՆԵԼ ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՄԷՋ ԳՈՐԾՈՂ ՈՒՐԻՇ ՈԵՒԷ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ՔՈՎ։— Արեւելքի համար մասնաւոր զեղջեալ սակացոյց։ Նպաստաւոր պայմաններ անհամեմատ կերպով աւելի գերազանց քան ուրիշ ոեւէ՝ ընկերութեան պայմանները։ Շահաբաժիններու տարուէ տարի անմիջական վճարում, որով «Իւնիօն»ի ապահովագրողք ՉԵՐԾ են այն վնասներէն եւ յուսախաբութիւններէն որոց կենթարկուին միշտ այն անձինք, որք շահաբաժիններու բարդման (accumulation des bénéfices) ՑՈՒՐԻ ՈՒ ՎՆԱՍԱԿԱՐ դրութեամբ գործող ընկերութեանց կ'ապահովագրուին։

Ընկերութեան դրամատունն է ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱՆ։

Թուրքիոյ եւ Արեւելքի Ընդհ. Տնօրէնութիւն
Ընդհ. Տնօրէն ՍԻՄՈՆ ՔԱՑՍԵՐԼԵԱՆ
Պետ կենաց ճիւղին ՄԻՀՐԱՆ ՏԷՐ-ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ
Սթամպօլ, Սուլթան-Համամ, Քաթըրճը Օղլու բաստ։
Մասնաճիւղ՝ Ղալաթիա, Ինայէթ խան. Գործակալութիւնք Թուրքիոյ գլխաւոր քաղաքաց մէջ։

ՖԷՆԻՔՍ ՕԹՐԻՇԻԷՆ
ԿԵՆԱՑ. ՀՐԴԵՀԻ, ԾՈՎՈՒ
ԿԱՅՍ. ԹԱԳ. ԱՌԱՆՁՆԱՇՆՈՐՀԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ ՎԻԵՆՆԱ, 1860ԻՆ

Գրասենեակ Հաճօբուլօ խան, Թիւ 52, 53, 54, 55, 56

ԼԻԱԶՕՐ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ Գ. ՖԷՐԱՏԵԱՆ

Ֆէնիքս Օթրիշիէն Ընկերութեան կենաց ապահովագրութեան օրինակ մը.

35 տարեկան մէկը որ կուզէ ապահովագրուիլ Ֆէնիքս Օթրիշիէն ընկերութեան 20000 ֆր.ի և քսանըհինգ տարուան համար, տարեկան 925.80 ֆրգ. պիտի վճարէ և պայմանաժամուն պիտի ստանայ 31266 ֆրգ. հնչուն դրամ ամբողջովին։ Իսկ եթէ մեռնի, զոր օրինակ 10 տարիէն, իր ժառանգորդները անմիջապէս պիտի ստանան 21314.62 ֆր.։

Այս ամէն թուանշանները ԱՆՈՒԱՆԱԿԱՆ ՉԵՆ, այլ ԻՐԱԿԱՆ, և Ֆէնիքս Օթրիշիէն ընկերութիւնն այս գումարներուն վճարումը կ'երաշխաւորէ։

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ

NORTH BRITISH & MERCANTLE
ՆՈՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԸՆՏ ՄԷՐՔԸՆԹԱՅԼ
ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1800ԻՆ

Դրամագլուխ	3,000,000	Անգլ. ոսկի
Պահեստի դրամ	16,378771	» »
1902ի հասոյթը	3,628,617	» »

NORTHERN ASSURANCE COMP
ՆՈՐԹՀԸՐՆ ԻՆՇՈՒՐԸՆՍ
ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1836ԻՆ

Դրամագլուխ	3,000,000	Անգլ. ոսկի
Պահեստի դրամ	6,227,900	» »
1902ի հասոյթը	1,447,400	» »

Այս ընկերութիւնքս աքարար իրենց ընծայած բացարձակ վստահութեան հսկայ դրամագլխի և պահեստի գումարաց տեսակէտով հրդեհի էդմ ապահովագրութիւններ կ'ընդունին չէնքերու, կարասեաց, վաճառքի եւն. ԽԻՍՏ ԴԻՒՐԱՄԱՏՉԵԼԻ ԳՆՈՎ ԵՒ ՊԱՑՄԱՆՆԵՐՈՎ ՔԱՆ ՈԵՒԻՑԷ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ.

Վճարմունք արդարութեամբ անմիջական եւ առատաձեռնութեամբ կը կատարուին

Մինչ այժմ հրդեհի վնասուց համար վճարուած գումար ԵՐԵՍՈՒՆ ԻՆՆՈՒ ԿԷՍ ՄԻԼԻՈՆ Անգլ. ոսկին կ'անցնի

ՄԱՐԻԹԱՅՄ
MARITIME INSURANCE Ci Lt
ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ 500000, ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ 140000

Այս ընկերութիւնն եւս չոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջ բեռցուած ապրանքներն և դրամածրարներն ինչպէս նաեւ ամենուրեք թղթատարով ղրկուած նմուշներ խիստ չափաւոր եւ օգտակար պայմաններով կ'ապահովագրէ։ Մանրամասն տեղեկութեանց համար դիմել առ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼ Կ. ՊՈԼՍՈՅ, Գ. Ց. ՍԵՐՈԲԵԱՆ.— Ղալաթիա, Մէհմէտ Ալիփաշա Խանթիւ 22։

ԹԵՐԹՕՆ «ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ»Ի (71)

ՄԱՐՍԷԼ
ԿԱՄ
ԳԱՂՏՆԻՔ ՆՈՐ ԲԱՐԻԶԻ

5.

Մարսէլ թէեւ շատ լաւ կը յիշէր թէ տեսած էր կինը, բայց թէ ո՛ւր և ի՛նչպէս, չէր կրնար յիշել տակաւ։

Կինն ալ իր կարգին՝ Մարսէլը հոգ տանելով, խորին զարմանքի մատնուեցաւ, զարմանք՝ որ արտայայտուեցաւ խոկումն իր դէմքին վրայ։

Մարսէլ՝ որ ճիգ կ'ընէր յիշելու այս կինը, առանց նկատի առնելու թէ կըրնար իր այդ ընթացքը չուարեցնել իր շուրջիններէն, գուրս չէր ելլեր, և կը սպասէր։

Տիկին Տորթիս՝ իր աղջիկը ներկայացնելով Մարսէլի.

—Մեծ աղջիկս, տիկին Բոլիքեն, ըսաւ։

Աւելորդ է ըսել թէ որքան մեծ եւ անօրինակ եղաւ Մարսէլի զարմանքը, զոր շատ դիւրին էր հասկնալ։

Բոլիքէն անունը լսելուն՝ Մարսէլ հասկցաւ ամէն բան։ Շատ չաւ յիշեց թէ այդ կինը ո՛ւր տեսած էր, ինչպէս նաեւ հասկցաւ թէ Սան-Ֆրանչիսկոյէն գալուն համար այդ տունին մէջ մեծարանք գտած էր այն պատճառաւ որ Պ. Բոլիքէնի գտնուած Թէրրսիքոռ մարտանաւն ալ հոն էր, եւ զինքը անպատճառ իրենց փեսին կողմէ եկած ըլլալ կարծած էին։

Մարսէլ նախորդ գիշեր թէեւ տեսած էր այդ կինը, բայց մութին մէջ չէր կրցած յստակօրէն միտքը պահել կնկան դիմագիծը։ Այլ հիմայ շատ լաւ կը ճանչնար։

Գոլով տիկին Բոլիքէնի, սա՝ տեսնելով Մարսէլը՝ որ առջի գիշեր զինքը անպատուութենէ փրկած էր, յուզուեցաւ, զարմանքէն եւ երկիւղէն այլայլած դէմք մը առած էր։ Սկսաւ ատելութիւն մը ունենալ այս մարդուն դէմ որ հակառակ իր խոստումին թէ չպիտի ուզէր աս լաւէս տեսնել իր դէմքը, ահա տասներկու ժամ ետքը իրենց տունը կուգար։

Թօլպիրաք՝ որ մէյ մը կնոջ, մէյ մըն ալ Մարսէլի երեսը կը նայէր, ինքն ալ կը զարմանար անոնց դէմքերուն առած արտայայտութիւններուն վրայ։

Մարսէլ սակայն վտանգը անհետացընել ուզեց, և զարմացական չեղած ձեւ մը.

—Մօվային պայ Պ. Բոլիքէնը, Սան-Ֆրանչիսկօ տեսած էի ես, զինքը շատ լաւ կը ճանչնամ, ըսաւ։

Տիկին Տորթիս.—Հրամանատար Բոլիքէն իմ փեսաս է, Պարո՛ն։ Երբոր իմացուցին ինծի թէ Քալիֆօրնիայէն կուգաք, ես կարծեցի թէ փեսիս կողմէն լուր մը բերած էք։

Այս խօսքերը Մարսէլի գանգատ մը կը թուէին ըլլալ պարզապէս անոր համար որ իր հոն գալէն ի վեր տակաւին խօսք մը չէր դարձած հրամանատար Բոլիքէնի նկատմամբ։ Հետեւաբար Մարսէլ՝ հասկնալով որ տիկին Տորթիսի նպատակը այդ էր, առիթէն օգտուիլ ուզեց, մէկ քանի տեղեկութիւններ տալու համար հրամանատարին նկատմամբ։

Ու, քաղաքավարութեամբ մը.

—Տիկին, Սան-Ֆրանչիսկոյէն ժամանած ըլլալուս համար՝ առջի բերան ձեր տանդ կարծելուն առթիւ ինքզինքս պէտք է որ չնորհաւորեմ։ Որովհետեւ հիմայ կը հասկնամ որ ձեր այդպէս կարծած ըլլալուն չնորհիւ է որ հոս, ձեր կողմէ ընդունելութեան մը կ'արժանանամ։ Եթէ գիտնայի թէ այս տունը իմ բարեկամիս գզզանչին տունն է, չպիտի վարանէի տեսակցութիւն մը խնդրելու համար Պ. Բոլիքէնի անունը տալու։

Տիկին Տորթիս.—Քանի որ Պ. Բոլիքէնի բարեկամ էք, իմ գոհունակութիւնս կը յայտնեմ ձեր ինծի ըրած այցելութեան համար, զոր ըրիք Պ. Բոլիքէնի նկատմամբ տեղեկութիւն տալու համար։ Փեսիս ժամանումէն առաջ ձեզի հետ յարաբերութեան մէջ գտնուիլ շատ աղուոր առիթ մը եղաւ։ Թերեւս լսած ունիք թէ փեսաս պիտի գայ քիչ օրէն։ Այս առտու լրագրին մէջ կարդացինք թէ իր հրամանատարութեան տակ գտնուող Թէրրսիքոռ մարտանաւը ճամբայ ելլելու հրաման ընդունած է Ֆրանսա գալու համար։

Մարսէլ.—Ես արդէն երէկուընէ ի վեր գիտէի տիկի՛ն։

Տիկին Տորթիս.—Կը յուսանք որ Պ. Բոլիքէնի վերադարձին ալ պիտի հաճիք յաճախակի կերպով մեր բնակարանը այցելել։ Որովհետեւ Պ. Բոլիքէն մեզի հետ կը բնակի այս տան մէջ։

Տիկին Տորթիս՝ Մարսէլի իր փեսին բարեկամներէն ըլլալը իմանալէ վերջը, բոլորովին փոխեց իր չարժուձեւերն ու ընթացքը։

Եւ անանկ անկեղծութեամբ ըրաւ իր հրաւէրը, որուն յարմանց ըլլալուն կարելի չէր առարկութիւն։

Այդ վայրկեանին Մարսէլ աչքին ծայրովը երկու քոյրերուն կը նայէր։

Պզտիկ քրոջ նայուածքին ու դէմքին վրայ անհոգութեան մը գոհունակութիւնը դրոշմուած էր, իսկ մեծ քոյրը՝ ընդհակառակն՝ անանկ նայուածք մը ունէր՝ որուն մէջ կը կարդացուէր յանցաւոր կնոջ գիտակցութիւն մը, զղջում մը, ամօթ մը և չըւարում միանգամայն։

Մարսէլ՝ չատ լաւ գուշակելով ինչ որ կ'անցնէր տիկին Բոլիքէնի հոգւոյն մէջ, մեղքցաւ անոր, եւ տիկին Տորթիսի հրաւէրը մերժելու պատրուակ մը գտաւ եւ ըսաւ թէ ինք քիչ ատենէն պիտի մեկնէր արդէն Բարիզէն։

Բայց տիկին Բոլիքէնի քոյրն էր իր քոյրը, ան որ ամէնէն աւելի ցաւած էր Բալ Բուլիէի մատնուած դժբախտութիւններուն վրայ, ան որ այնքան գթոտ վերաբերում մը ունեցած էր անոր նկատմամբ, եւ տիկին հասարաւած էր իր աչքերուն մէջ փայլող մէկ երկու կաթիլ արցունքներով։

(Շարունակելի)